

ZAKON O PRIVREDNIM DRUSTVIMA

ZAKON O PRIVREDNIM DRUSTVIMA

PRVI DIO: ZAJEDNICKE ODREDBE

I - OPCE ODREDBE

Clan 1.

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, poslovanje, upravljanje i prestanak privrednih društava (u daljem tekstu: Društvo) u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

1. Pojam i oblici društava

Clan 2.

Društvo je pravno lice koje samostalno obavlja privrednu djelatnost radi sticanja dobiti. Društvo mogu osnovati domaća i strana fizička i pravna lica, ako zakonom nije drugačije određeno.

Clan 3.

Društvo može biti organizovano u jednom od sljedećih oblika:

- 1) društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću;
- 2) komanditno društvo;
- 3) dioničko društvo;
- 4) društvo s ograničenom odgovornošću.

Odredbe ovog zakona u kojima je upotrijebljena riječ "društvo" bez punog naziva jednog od oblika iz stava 1. ovog člana, odnose se na sva društva.

Clan 4.

Samostalni poduzetnik (obrtnik) je fizičko lice od 1.000.000 KM koje obavlja privrednu djelatnost i posluje u skladu sa posebnim propisima.

Kada samostalni poduzetnik ostvari ukupan prihod u prethodnoj godini, dužan je zatražiti brisanje iz registra samostalnih poduzetnika (obrtnika) i ako želi nastaviti poslovanje, osnovati Društvo u skladu sa odredbama ovog zakona. Ukoliko samostalni poduzetnik (obrtnik) ne postupi po odredbi stava 2. ovog člana, nadležni organ izvršit će brisanje iz registra samostalnog poduzetnika (obrtnika) po službenoj dužnosti.

2. Pravna sposobnost i odgovornost za obaveze

Clan 5.

Svojstvo pravnog lica Društvo stiče danom upisa u sudski registar. Društvo odgovara za svoje obaveze cjelokupnom svojom imovinom. Prije upisa u sudski registar niko ne može nastupati u ime društva. Lice koje postupi suprotno odredbi stava 3. ovog člana odgovara za stvorene obaveze cjelokupnom svojom imovinom, a kada tako nastupa više lica za obaveze odgovaraju neograničeno solidarno.

Clan 6 .

Svaki clan drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu i komplementar u komanditnom drustvu, odgovara za obaveze drustva neograniceno solidarno cjelokupnom svojom imovinom.

Dionicar u dionickom drustvu, vlasnik udjela drustva s ogranicenom odgovornoscu i komanditor u komanditnom drustvu ne odgovara za obaveze drustva, osim kada:

- 1) koristi drustvo za postizanje licnog cilja koji nije saglasan ciljevima drugih clanova i drustva u cjelini;
- 2) upravlja imovinom drustva kao svojom imovinom;
- 3) koristi drustvo za prevaru ili ostecenje svojih povjerilaca;
- 4) utice na smanjenje imovine drustva u svoju korist ili korist trecih lica, ili utice da drustvo preuzme obaveze iako je znao ili morao znati da drustvo nije ili nece biti sposobno da izvrši svoje obaveze.

3. Djelatnost

Clan 7.

Drustvo moze kao svoju djelatnost obavljati sve poslove, osim onih koji se po zakonu ne mogu obavljati kao privredna djelatnost. Zakonom moze biti utvrdjeno da se odredjene djelatnosti mogu obavljati samo na osnovu odobrenja nadleznog organa. Drustvo moze poceti s obavljanjem djelatnosti danom upisa u sudski registar i kada je aktom nadleznog organa utvrdjeno da ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti.

Clan 8.

Drustvo moze obavljati poslove samo u okviru djelatnosti upisane u sudski registar. Drustvo moze obavljati i druge poslove koji se uobicajeno obavljaju uz djelatnosti upisane u sudski registar, u obimu i na nacin koji su potrebni za poslovanje, a ne predstavljaju obavljanje tih poslova kao redovne djelatnosti.

Clan 9.

Poslovi koje zakljuci lice koje je svojim poloajem ili na drugi nacin ovlasteno za zastupanje i predstavljanje drustva, valjani su za trece lice i u slucaju da su zakljuceni poslovi izvan djelatnosti upisane u sudski registar, osim ako je trece lice znalo ili moralo znati da su takvi poslovi izvan djelatnosti preduzeca.

4. Sjediste

Clan 10.

Sjediste drustva je mjesto koje je kao sjediste upisano u sudski registar. Sjediste se utvrdjuje osnivackim aktom ili statutom.

5. Podruznice

Clan 11.

Drustvo moze imati podruznice izvan mjesta sjedista drustva. Podruznice su poslovne jedinice koje nemaju svojstvo pravnog lica, ali mogu obavljati sve poslove u okviru djelatnosti drustva upisane u sudski registar i pri tome sticati prava i preuzimati obaveze u ime i za racun drustva. Podruznice se upisuju u sudski registar u registarskom sudu kod kojeg je upisano Drustvo.

II - FIRMA

1. Pojam, sastojci i jezik

Clan 12.

Firma je ime pod kojim Drustvo posluje. Firma se obavezno istice na poslovnim prostorijama drustva.

Clan 13.

Firma drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu mora sadrzavati prezime najmanje jednog clana, uz oznaku da ih ima vise, i oznaku "d.n.o."

Firma komanditnog drustva mora sadrzavati prezime najmanje jednog komplementara i oznaku "k.d.", a ne smije sadrzavati imena komanditora.

Firma drustva s ogranicenom odgovornoscu mora sadrzavati oznaku "d.o.o."

Firma dionickog drustva mora sadrzavati oznaku "d.d."

Firma iz st. 1. i 2. ovog clana obavezno sadrzi firmu drugog drustva koje je clan drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu ili komplementar komanditnog drustva.

Clan 14.

Firma mora biti napisana na jeziku u sluzbenoj upotrebi u Federaciji, a prevod na strani jezik moze se upotrebljavati samo zajedno sa firmom na jeziku u sluzbenoj upotrebi u Federaciji.

Firma moze sadrzavati strane rijeci koje su uobicajene ili za njih nema odgovarajuce rijeci u jeziku u sluzbenoj upotrebi u Federaciji.

Clan 15.

Firma moze sadrzavati dodatne sastojke koji blize oznaca-vaju drustvo i sjediste drustva.

Drustvo moze koristiti skracenu firmu, koja mora sadrzavati oznake po kojim se razlikuje od drugih firmi i oznaku oblika drustva.

Firma podruznice mora sadrzavati punu firmu drustva, oznaku da je podruznica i sjediste podruznice.

2. Zabranjeni sastojci

Clan 16.

Firma ne smije sadrzavati:

- 1) rijeci i oznake koji su protivni zakonu;
- 2) zasticene robne ili uslužne znakove drugih pravnih i fizickih lica;
- 3) sluzbene simbole i znakove;
- 4) nazive ili znakove stranih drzava ili medjunarodnih organizacija;
- 5) rijeci i oznake koji bi mogli stvoriti zabunu u pogledu vrste i obima poslovanja ili dovesti do zamjene s firmom ili znakom drugog drustva ili povrijediti prava drugih lica.

Clan 17.

Firma moze sadrzavati rijeci "Bosna i Hercegovina" i "Federacija" i njihove izvedenice i kratice samo na osnovu odobrenja federalnog ministarstva nadleznog za poslove uprave i pravosudja, a naziv kantona, grada i opcline i njegove izvedenice i skracenice samo na osnovu odobrenja kantonalnog ministarstva nadleznog za poslove uprave i pravosudja, gradonacelnika ili opclinskog nacelnika na podrucju na kojem Drustvo ima sjediste.

Firma moze sadrzavati ime i prezime lica koje nije osnivač drustva samo uz odobrenje tog lica ili njegovih zakonskih nasljednika.

Na zahtjev organa i lica iz st. 1. i 2. ovog clana, registarski sud ce izbrisati iz registra rijeci i imena unesene kao dodatne sastojke firme.

3. Ime clana drustva kao sastojak firme

Clan 18.

Ukoliko firma drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu ili komanditnog drustva sadrzi prezime koje je vec sadrzano u ranije registrovanoj firmi, u firmu se mora unijeti ime ili drugi dodatni sastojak po kojem ce se razlikovati od vec registrovane firme.

Ako je prezime lica ostalo u firmi i nakon prestanka njegovog clanstva u drustvu, na zahtjev tog lica ili njegovih nasljednika sud ce brisati njegovo prezime iz firme u sudskom registru.

4. Nacelo iskljucivosti firme

Clan 19.

Firma drustva mora se jasno razlikovati od firme drugih drustava.

Registarski sud ce odbiti upis u sudski registar firme koja je protivna odredbama ovog zakona ili se jasno ne razlikuje od vec registrovanih firmi u Federaciji.

Ako smatra da firma drugog društva nije jasno različita od njegove ranije registrovane firme, Društvo ima pravo zahtijevati prestanak upotrebe i brisanje iz sudskog registra firme drugog društva i naknadu pretrpljene štete, tuzbom kod suda u roku od tri godine od dana upisa osporavane firme u sudski registar.

5. Obaveza upisa u sudski registar

Clan 20.

Firma i skraćena firma upisuje se u sudski registar.

Društvo je dužno u poslovanju koristiti punu ili skraćenu firmu kakva je upisana u sudski registar.

6. Poslovna korespondencija

Clan 21.

Sva poslovna pisma i narudžbe moraju sadržavati punu firmu i adresu sjedišta društva.

7. Prenos firme

Clan 22.

Firma se može prenijeti na drugog samo zajedno s Društvom.

III - ZASTUPANJE

Clan 23.

Društvo zastupa uprava.

Uprava organizuje rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja Društvo i odgovara za zakonitost poslovanja društva.

Upravu čine lica koja su osnivačkim aktom ili statutom društva, u skladu sa zakonom, ovlaštena da vode poslovanje društva.

Društvo mogu zastupati i druga lica određena osnivačkim aktom ili statutom, u skladu sa zakonom.

Clan 24.

Lica ovlaštena za zastupanje upisuju se u sudski registar.

Lice s ovlaštenjima za zastupanje upisanim u sudski registar, ovlašteno je da preuzima sve radnje i obavlja sve poslove u ime i za račun društva u okviru ovlaštenja upisanih u sudski registar.

Clan 25.

Lice kome je povjereno obavljanje određenih poslova u okviru djelatnosti društva, ovlasteno je preduzimati sve radnje i zaključivati poslove koji se uobičajeno obavljaju ili nastaju uz poslove koji su mu povjereni.

Društvo odgovara za obaveze koje, u njegovo ime, od njega ovlasteno lice stvori prekoracenjem ovlastenja, ako treće lice nije znalo ili nije moglo znati za prekoracenje ovlastenja.

Clan 26.

Prokura je pismeno ovlastenje za preduzimanje svih pravnih radnji i poslova u ime i za racun društva, osim prenosa i opterećenja nekretnina ako ovlastenje za to nije posebno i izricito navedeno.

Prokura se može dati samo za podružnicu, što se izricito navodi u sudskom registru i prilikom istupanja prokuriste, a u protivnom se smatra da je prokura data za Društvo u cjelini.

Prokura se može dati svakoj punoljetnoj i potpuno poslovno sposobnoj osobi bez obzira na dužnost i poslove koje obavlja izuzev ako drugacije nije predviđeno aktom o osnivanju društva, odnosno statutom.

Prokura se ne može dati pavnom licu.

Clan 27.

Društvo može dati prokuru jednom ili više fizičkih lica, u skladu s osnivačkim aktom ili statutom. Prokura se može dati istovremeno za više lica koja zajedno zastupaju Društvo, a izjava volje trećeg lica data samo jednom od njih pravno je valjana.

Clan 28.

Ako je prokura data dvaju ili više lica bez naznake da se radi o zajedničkoj prokuri, svako od tih lica je prokurist koji samostalno zastupa Društvo u granicama ovlastenja utvrđenih zakonom. Prokura data dvaju ili više lica smatrat će se zajedničkom prokurom samo ako je tako izricito naznačeno u prokuri. Izjave volje ili pravne radnje koje učine zajednički prokuristi proizvode pravne posljedice samo ako ih učine svi zajednički prokuristi zajedno. Valjane su izjave volje ili pravne radnje koje učini jedan od zajedničkih prokurista samo uz izricitu prethodnu saglasnost ili izricito naknadno odobrenje ostalih zajedničkih prokurista. Izjava volje ili pravna radnja učinjena prema jednome prokuristi ima pravni učinak kao da je učinjena prema svima. Znanje o pravno odlučujućim činjenicama ili krivnja jednog skupnog prokuriste proizvodi pravne posljedice za davaoca prokure bez obzira na znanje ili krivnju ostalih zajedničkih prokurista.

Clan 29.

Ograničenje prokure koje nije predviđeno ovim zakonom nema učinka prema trećim licima, bez obzira na to je li treće lice za nju znalo ili moralo znati. Ograničenje prokure na poslovanje jedne ili više podružnica ima učinka prema trećim licima samo ako je upisano u sudski registar.

Clan 30.

Prokurist ne moze bez posebnog ovlastenja drustva nastupati kao druga ugovorna strana i s Društvom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj racun, u svoje ime a za racun drugih lica, ili u ime i za racun drugih lica.

Clan 31.

Davanje i prestanak prokure Društvo je dužno prijaviti za upis u sudski registar. Prokurist deponuje svoj potpis kod registarskog suda, a prilikom zastupanja društva dužan je uz potpis staviti naznaku da nastupa kao prokurist. Prokurist ne može svoja ovlastenja prenijeti na drugo lice. Prokura prestaje opozivom od društva i otkazom od prokuriste.

IV - POSLOVNA TAJNA I ZABRANA KONKURENCIJE

1. Poslovna tajna

Clan 32.

Poslovnom tajnom smatraju se informacije o poslovanju za koje je očito da bi prouzrokovale značajnu štetu društvu ako dodju u posjed trećeg lica bez saglasnosti društva.

Clan 33.

Nadležni organ društva je dužan pismenim aktom odrediti informacije koje imaju karakter poslovne tajne i lica odgovorna za njihovo korištenje i zaštitu. Za poslovnu tajnu ne mogu se odrediti podaci koji su javni po zakonu i drugim propisima i podaci o kršenju zakona i drugih propisa.

Clan 34.

Clan društva s neograničenom odgovornošću, komplementar komanditnog društva, vlasnik udjela i član uprave u društvu s ograničenom odgovornošću, član nadzornog odbora i uprave dioničkog društva i prokurist, ne smije u tom svojstvu ili kao zaposleni u drugom društvu i kao samostalni poduzetnik sudjelovati u djelatnosti koja je ili bi mogla biti u konkurentnom odnosu s djelatnošću prvog društva. Osnivačkim aktom ili statutom društva može se odrediti trajanje zabrane i nakon prestanka svojstva iz stava 1. ovog zakona, a najduže dvije godine.

Clan 35.

Društvo može od lica koje prekrši zabranu konkurencije tražiti naknadu štete i ustupanje zaključenih poslova, ili prenos ostvarene koristi ili prava iz zaključenih poslova, u roku od tri mjeseca od saznanja za prekršaj, a najkasnije pet godina od učinjenog prekršaja zabrane konkurencije.

Clan 36.

Zaposleni u društvu mogu organizovati sindikat, u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i pravilima sindikata. Ukoliko je u društvu organizovano više sindikata, za upravu su

mjerodavni stavovi i zahtjevi o kojim su sindikati postigli saglasnost, a kada te saglasnosti nema, stavovi i zahtjevi sindikata koji zastupa većinu zaposlenih u društvu.

Clan 37.

U društvu se ne mogu osnivati organizacije i provoditi aktivnosti koji nemaju karakter sindikata i sindikalnih aktivnosti u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i pravilima sindikata.

V - OSNOVNI KAPITAL I ULOZI

1. Osnovni kapital

Clan 38.

Društvo s ograničenom odgovornošću i dioničko društvo ima osnovni kapital, najmanje u iznosu utvrđenim ovim zakonom. Posebnim zakonom za društva koja obavljaju posebne djelatnosti, može se utvrditi veći iznos osnovnog kapitala. 2. Ulozi

Clan 39.

Osnovni kapital prilikom osnivanja društva obezbjeđuje se ulozima članova u novcu i stvarima i pravima čija je vrijednost iskaziva u novcu. Ulog u stvarima i pravima izražava se u novcu i mora se u cjelosti unijeti prije upisa društva u sudski registar. 3. Vrijednost uloga

Clan 40.

Vrijednost uloga u stvarima i pravima mora biti određena u osnivačkom aktu ili statutu društva, ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno. Vrijednost uloga u stvarima i pravima u društvu s ograničenom odgovornošću i dioničkom društvu određuje se na osnovu procjene prihvaćene ugovorom od svih osnivača.

Clan 41.

Procjena iz člana 40. stav 2. ovog zakona obavezno uključuje opis, način iskazivanja i procijenjenu vrijednost uloga i ocjenu da li ulog odgovara cijeni upisanih dionica dioničkog društva ili udjela u društvu s ograničenom odgovornošću koji se tim ulogom plaćaju. 4. Obaveza namirenja ugovorene vrijednosti uloga

Clan 42.

Kada procijenjena vrijednost uloga u stvarima i pravima ne dostigne ugovoreni iznos do upisa društva u sudski registar ili do ugovorenog roka uplate u slučaju pristupanja društvu, član društva koji se obavezao na taj ulog dužan je razliku uplatiti u novcu. Ako društvo nije steklo vlasništvo na stvari koju je član bio obavezan unijeti kao ulog, član društva mora uplatiti u novcu vrijednost te stvari, koju mu društvo mora vratiti. Kada ulog čini uspostavljeno ili preneseno pravo korištenja određene imovine koje prestane prije isteka ugovorenog perioda, štete nastale uslijed toga dužan je platiti u novcu član koji se obavezao na taj ulog.

Clan 43.

Ulog daje članu pravo na dionicu ili udio u društvu. 5. Poslovne knjige i finansijski izvještaji

Član 44.

Društvo je dužno voditi poslovne knjige i sačinjavati finansijske izvještaje u skladu sa zakonom i drugim propisima.

VI - SUPSIDIJARNA DRUŠTVA

Član 45.

Povezanim društvima smatraju se pravno samostalna društva koja su u međusobnim odnosima povodom kapitala i vođenja poslova. Odnosi između povezanih društava regulisu se ugovorom. Ugovorom iz stava 2. ovog člana može se ugovoriti i osnivanje samostalnog društva u jednom od oblika iz ovog zakona.

Član 46.

Supsidijarno Društvo je Društvo u kojem drugo Društvo ima većinu dionica ili udjela s pravom glasa (u daljem tekstu: vecinsko Društvo).

Član 47.

Vecinsko društvo može supsidijarnom društvu davati obavezujuća pismena uputstva, ako je to utvrđeno ugovorom između vecinskog i supsidijarnog društva.

Član 48.

Vecinsko društvo odgovara neograničeno solidarno za obaveze koje je supsidijarno društvo preuzelo postupajući u skladu s obavezujućim uputstvima vecinskog društva. Supsidijarno Društvo ne odgovara za obaveze vecinskog društva.

Član 49.

Dionikar i vlasnik udjela supsidijarnog društva ima pravo zahtijevati od vecinskog društva naknadu gubitaka koje je pretrpio zbog izvršavanja obavezujućih uputstava iz člana 47. ovog zakona.

Član 50.

Vecinsko Društvo odgovara neograničeno solidarno povjeriocima u postupku stečaja supsidijarnog društva, ako je stečaj prouzrokovan izvršavanjem obavezujućih uputstava iz člana 47. ovog zakona.

VII - REGISTAR DRUŠTAVA

1. Registar

Član 51.

Podaci o društvu utvrđeni ovim zakonom upisuju se u registar koji vodi sud određen zakonom kojim se uređuje organizacija i nadležnost sudova (u daljem tekstu: sudski registar).

Član 52.

Sudski registar obuhvata registar podataka i registar isprava. Upis u sudski registar vrši se danom podnošenja uredne prijave i potpunih registarskih isprava. Upis u sudski registar proizvodi pravni učinak prema trećim licima danom upisa.

Član 53.

Postupak upisa u sudski registar uređuje se posebnim zakonom i propisima na osnovu tog zakona. 2. Javnost registra

Član 54.

Sudski registar je javni registar. Fizičko i pravno lice na koje se odnosi podatak upisan u sudski registar ne može isticati prigovor drugoj strani koja se poziva na taj podatak. 3. Registarski podaci

Član 55.

U sudski registar upisuju se obavezno sljedeći podaci :

- 1) firma i sjediste društva;
- 2) oblik društva;
- 3) djelatnost;
- 4) podružnice;
- 5) ime i prezime, adresa prebivalista, funkcija i obim ovlaštenja lica ovlaštenih za zastupanje društva; i
- 6) firma, sjediste, djelatnost i lice ovlašteno za zastupanje podružnice ili drugog dijela društva s ovlaštenjima u pravnom prometu.

Član 56.

U sudski registar upisuju se obavezno podaci o vlasništvu, osnovnom kapitalu, ulozima, dionicama i udjelima, i to:

- 1) ime i prezime ili firma i adresa prebivalista ili sjedista članova društva i ovlašteni zastupnik pravnog lica kao člana društva;
- 2) visina ugovorenog (upisanog) i iznos uplaćenog osnovnog kapitala;
- 3) iznos uloga komanditora u komanditnom društvu i udjela članova društva s ograničenom odgovornošću;
- 4) klasa, broj, i nominalna vrijednost dionica.

Član 57.

U sudski registar obavezno se upisuje pokretanje postupka likvidacije i stečaja društva, ime i prezime i adresa prebivalista likvidacionog ili stečajnog upravnika i datum obustavljanja ili okončanja postupka.

4. Registarske isprave

Clan 58.

Zakonom kojim se uređuje postupak upisa u sudski registar i propisima na osnovu tog zakona određuju se isprave koje se obavezno pohranjuju i vode u sudskom registru.

5. Prijava upisa

Clan 59.

Prijavu za upis u sudski registar ovlasteno i dužno je podnijeti lice koje je po aktima društva ovlasteno za zastupanje društva.

Promjene podataka upisanih u sudski registar obavezno se upisuju u sudski registar.

Clan 60.

Registarski sud će odbiti prijavu za upis osnivanja društva u sudski registar u slučaju:

- 1) nistavosti osnivačkog akta;
- 2) kada prije podnošenja prijave za upis osnivanja društva u sudski registar nisu uplaceni uložci u iznosu utvrdjenom osnivačkim aktom, u skladu sa zakonom;
- 3) kada je djelatnost ili cilj poslovanja društva protivan zakonu;
- 4) ako osnivači društva to ne mogu biti po zakonu;
- 5) ako je osnivač većinski vlasnik u društvu koje ima nepodmirene dospjele obaveze prema povjericima, odnosno nepodmirene poreze;
- 6) ako je osnivač ili jedan od osnivača društva član postojećeg društva sa neogranicenom solidarnom odgovornošću ili komplementar u komanditnom društvu;
- 7) ako je osnivač ili jedan od osnivača društva jedini član društva sa ograničenom odgovornošću nad kojim je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije ili je protiv toga društva podignuta tužba iz člana 367. stav 1. tačka 1) ovog zakona.

Clan 61.

Sudovi, organi i organizacije ovlasteni za nadzor poslovanja, emisije i prometa vrijednosnih papira dužni su bez odlaganja pismeno izvijestiti registarski sud o saznanjima stečenim u vršenju nadležnosti koja dovode u sumnju potpunost i tačnost podataka upisanih u sudski registar.

VIII - SPAJANJE, PRIPAJANJE, PODJELA, PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUSTVA

1. Pojam spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika društva

Clan 62.

Više društava mogu se spojiti u novo društvo, čime prestaju postojati, a novo društvo postaje njihov pravni sljednik.

Društvo se može pripojiti drugom društvu, čime prestaje postojati, a društvo kojem je pripojeno postaje njegov pravni sljednik.

Društvo se može podijeliti na više društava, čime prestaje postojati, a nova društva postaju njegovi pravni sljednici sa solidarnom odgovornošću.

Društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću ne može promijeniti oblik.

2. Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli i promjeni oblika društva

Član 63.

Odluku o spajanju, pripajanju, podjeli i promjeni oblika društva donose članovi društva s ograničenom odgovornošću, komanditnog društva i društva s neograničenom solidarnom odgovornošću, odnosno skupština dioničkog društva, na način utvrđen osnivačkim aktom ili statutom, u skladu sa zakonom.

Istovjetnu odluku moraju donijeti sva društva koja se spajaju, društvo koje se pripaja i društvo kojem se ono pripaja.

Zapisnik o odluci o spajanju, pripajanju, podjeli i promjeni oblika moraju potpisati svi članovi nadzornog odbora prisutni pri odlučivanju, a ako nadzorni odbor ne postoji, zapisnik potpisuju članovi društva čijim glasovima je donesena pravno valjana odluka, u skladu s osnivačkim aktom ili statutom.

3. Plan reorganizacije

Član 64.

Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika donosi se na osnovu plana reorganizacije, koji uprava i nadzorni odbor ili drugi organ svakog društva učesnika, ovlašten osnivačkim aktom ili statutom, moraju pripremiti i o njemu obavijestiti dionicare, odnosno članove društva najmanje 30 dana prije datuma odlučivanja.

Član 65.

Plan reorganizacije obavezno sadrži:

- 1) oblik, firmu i sjedište društava učesnika i društava sljednika;
- 2) vlasnička prava dionicara ili članova društava prethodnika u društvu sljedniku;
- 3) opis, procjenu i raspodjelu imovine i obaveza društava prethodnika, koji se prenose na društvo sljednika, sa izvještajem revizora;
- 4) datum od kojeg će vlasnici dionica ili udjela društva sljednika moći učestvovati u dobiti i uslove koje utiču na to pravo;
- 5) datum od kojeg će se poslovi društva prethodnika računovodstveno iskazivati za društvo sljednika.

Član 66.

Plan reorganizacije obavezno sadrži pismeni izvještaj revizora o računovodstvenim iskazima društava ucesnika.

Clan 67.

Clanovi uprave društva i druga lica koja su pripremila plan reorganizacije i revizori koji su izvršili pregled i dali mišljenje za društva ucesnike, odgovorni su neograničeno solidarno društvima ucesnicima i njihovim dionicarima ili članovima za štetu, ako u utvrđivanju omjera zamjene prava pri spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika društva nisu postupali po pravilima struke.

Clan 68.

Prije odlučivanja o planu reorganizacije, uprava društva ucesnika dužna je svakom dionicaru ili članu društva na njegov zahtjev dati na uvid ili predati kopije plana reorganizacije, godišnjih finansijskih izvještaja društava ucesnika za posljednje tri poslovne godine, vanredni finansijski izvještaj za tri mjeseca koja prethode izradi plana reorganizacije, ako su podaci u njemu stariji od šest mjeseci, s izvještajima i mišljenjem revizije.

4. Upis reorganizacije u sudski registar

Clan 69.

Istovremeno sa upisom u sudski registar društva nastalog spajanjem društava, pripajanja društva drugom društvu i podjele društva na više novih društava, u sudski registar upisuje se prestanak društva koje je spojeno, pripojeno ili podijeljeno.

5. Prestanak društva

Clan 70.

Društvo prestaje gubitkom svojstva pravnog lica.

Društvo prestaje na dan upisa prestanka u sudski registar.

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno, po prestanku društva provodi se likvidacija.

Clan 71.

Društvo prestaje u slučaju:

- 1) isteka perioda za koji je osnovano;
- 2) spajanja, pripajanja i podjele;
- 3) okončanjem stečajnog postupka ili odbijanjem zahtjeva za otvaranje stečajnog postupka uslijed nedostatka imovine;
- 4) prestankom na osnovu odluke suda;

5) odlukom skupstine društva.

Clan 72.

Društvo može prestatu odlukom suda donesenom na osnovu zahtjeva nadležnih organa ili lica koje dokazuje pravni interes, kada:

- 1) najvisi organ utvrđen osnivačkim aktom ili statutom ne sastaje se i ne vrši svoja ovlastenja ili nije vrsen izbor organa čiji prethodni mandat je istekao, duže od dvije godine;
- 2) duže od dvije godine Društvo ne ostvaruje prihode;
- 3) je društvu oduzeto odobrenje za obavljanje djelatnosti;
- 4) više ne postoje zakonom utvrđeni uslovi za dalje postojanje društva u obliku u kojem je upisano u sudski registar.

Prije donošenja odluke o prestanku društva, sud može odrediti rok za otklanjanje uzroka zbog kojih je donošenje odluke predloženo.

Clan 73.

Ukoliko ukupna imovina po prestanku društva nije presla na pravnog sljednika, provodi se likvidacija u skladu s posebnim zakonom, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Pokretanje postupka likvidacije upisuje se u sudski registar.

Za vrijeme likvidacije, firma sadrži dodatak "u likvidaciji".

Danom upisa u sudski registar pokretanja postupka likvidacije, prestaje mandat uprave i drugih organa i njihova ovlastenja se prenose na likvidatora, čije ime, prezime i adresa prebivalista se upisuje u sudski registar.

Clan 74.

Likvidatora imenuje organ društva koji je donio odluku o prestanku društva.

Kada Društvo prestaje na osnovu sudske odluke, istom odlukom sud će imenovati likvidatora.

Likvidator može biti samo fizičko lice.

Kada je imenovano više likvidatora, svaki ima potpuna ovlastenja, ako odlukom o imenovanju nije drugačije određeno.

Clan 75.

Likvidator je ovlasten u ime društva preduzimati i zaključivati samo radnje i poslove koji se odnose na likvidaciju.

U vršenju svojih ovlastenja, likvidator izmiruje obaveze i naplacuje potraživanja preduzeća, zastupa preduzeće, zaključuje sporazume o poravnanju i sporazume o promjeni i prestanku prava i obaveza društva, a nove ugovore može zaključivati samo ako se odnose na raskidanje nezavršenih poslova.

Ako likvidator utvrdi da Društvo u likvidaciji nije sposobno izmiriti obaveze, dužan je bez odlaganja podnijeti zahtjev za otvaranje stečajnog postupka.

Clan 76.

Likvidator je dužan obavijestiti sve poznate povjerioce da je Društvo u likvidaciji.

Likvidator je dužan objaviti javni poziv za prijavu potraživanja, u roku koji ne može biti kraći od tri mjeseca od dana objavljivanja poziva.

Clan 77.

Likvidator je dužan u roku utvrdjenom aktom o imenovanju podnijeti na odobrenje dionicarima ili članovima društva finansijski izvještaj sa konačnim izvještajem o toku likvidacije i prijedlogom za raspodjelu preostale dostupne imovine dionicarima ili članovima društva.

Ako je neko potraživanje prema društvu u postupku likvidacije osporeno, preostala imovina može se podijeliti nakon što se izdvoji odgovarajući iznos kao osiguranje povjeriocu za sporno potraživanje.

Likvidator je dužan podnijeti prijavu za upis u sudski registar prestanka društva, u roku od 30 dana od dana odobrenja izvještaja iz stava 1. ovog člana.

Platu likvidatora određuje organ koji ga je imenovao, na teret imovine društva.

DRUGI DIO:

DRUSTVO S NEOGRANICENOM SOLIDARNOM ODGOVORNOSCU

1. Pojam i osnivanje

Clan 78.

Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću je društvo najmanje dva lica koja su neograničeno solidarno odgovorna za obaveze društva.

Clan 79.

Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću osniva se ugovorom o osnivanju.

Ugovor o osnivanju društva s neograničenom solidarnom odgovornošću obavezno sadrži ime, prezime i adresu prebivalista ili firmu i sjedište članova društva, firmu, sjedište i djelatnost društva i prava i obaveze članova.

Izmjene i dopune ugovora vrše se uz saglasnost svih članova.

Clan 80.

Prijavu za upis osnivanja drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu u sudski registar potpisuju svi clanovi drustva.

2. Ulozi clanova

Clan 81.

Ulozi clanova u drustvo s neogranicenom solidarnom odgovornoscu mogu biti u novcu, stvarima, pravima i izvršenim uslugama.

Vrijednost uloga u stvarima, pravima i vršenju usluga utvrđuje se ugovorom o osnivanju drustva.

Ulozi clanova su jednake vrijednosti.

Svaki clan ce uplatiti ili unijeti svoj ulog u roku utvrđenom ugovorom, a u slucaju da rok nije ugovoren, najkasnije dva mjeseca nakon upisa osnivanja drustva u sudski registar.

Ulozi clanova postaju imovina drustva.

3. Upravljanje i zastupanje

Clan 82.

Svaki clan drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu ima pravo i obavezu da upravlja drustvom, u skladu s ugovorom.

Ugovorom se moze odrediti da za odredjeno vrijeme drustvom potpuno ili djelimicno upravlja jedan ili vise clanova, cime se ostali clanovi u istoj mjeri odricu prava upravljanja.

Clan drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu moze svoje pravo upravljanja prenijeti na lice koje nije clan drustva, samo uz saglasnost ostalih clanova.

Ako svi clanovi ili vise clanova imaju pravo upravljati drustvom, svaki od njih ima pravo voditi poslovanje.

Ako se jedan od clanova s pravom upravljanja protivi preduzimanju neke radnje ili izvršenju nekog posla, ostali clanovi s pravom upravljanja nemaju pravo preduzeti radnju ili izvršiti posao.

Ako je ugovorom odredjeno da clanovi drustva ovlasteni za upravljanje mogu samo zajedno djelovati, svaka radnja i posao se moze izvršiti samo saglasnoscu svih ovlastenih clanova.

Clan 83.

Ukoliko je ugovorom odredjeno da o odredjenim pitanjima odlucuju svi clanovi drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu, o tim pitanjima se odlucuje saglasnoscu svih clanova drustva.

Clan 84.

Clan drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu moze se pismenom izjavom za odredjeno vrijeme odreci prava na upravljanje i ostalim clanovima, uz njihovu saglasnost, prepustiti pravo potpunog upravljanja.

Clan 85.

Ovlastenje za upravljanje drustvom s neogranicenom solidarnom odgovornoscu dato jednom ili vise clanova moze se opozvati saglasnoscu svih ostalih clanova, ako ugovorom nije drugacije odredjeno.

Nakon opoziva ovlastenja, do postizanja novog sporazuma clanova o ovlastenju, clanovi upravljaju drustvom u skladu sa clanom 81. stav 1. ovog zakona.

Clan 86.

Clan s ovlastenjem za upravljanje drustvom s neogranicenom solidarnom odgovornoscu duzan je ostale clanove drustva na njihov zahtjev obavijestiti o svim poslovima.

Svaki clan drustva ima pravo uvida u poslovne knjige i isprave drustva.

Clan 87.

Drustvo s neogranicenom solidarnom odgovornoscu zastupa svaki clan, ako ugovorom nije drugacije odredjeno.

Ako su ugovorom samo neki clanovi ovlasteni da zajedno ili pojedinačno zastupaju drustvo, ostali clanovi ne mogu zastupati drustvo.

Clanovi ovlasteni da zajedno zastupaju drustvo, mogu jednog od njih pismeno ovlastiti za izvršenje odredenih poslova.

Svaki clan drustva neograniceno solidarno odgovara trecim licima za obaveze drustva, osim ako trece lice prilikom sklapanja pravnog posla sa jednim od clanova zna da taj clan nije ovlasten zastupati drustvo.

4. Dobit i gubitak

Clan 88.

Clanovi drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu ucestvuju u raspodjeli dobiti i pokricu gubitka u jednakim iznosima, ako ugovorom nije odredjeno drugacije.

5. Zabrana konkurentskog djelovanja

Clan 89.

Clanovi drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu mogu obavljati druge poslove i djelatnosti i time stvarati imovinske obaveze uz saglasnost svih ostalih clanova, ako ugovorom nije drugacije odredjeno.

6. Obim odgovornosti clanova

Clan 90.

Lice koje pristupi drustvu s neogranicenom solidarnom odgovornoscu, odgovara i za obaveze drustva nastale prije njegovog pristupanja.

Clan koji je izmirio obavezu drustva nastalu prije njegovog pristupanja, ima pravo regresa od ostalih clanova za izmirenu obavezu drustva i troskova koje je imao u vezi s tim.

Clan koji istupi iz drustva koje nastavi poslovanje, odgovara samo za obaveze drustva nastale do dana upisa njegovog istupanja u sudski registar.

7. Istupanje iz drustva i pristupanje drustvu

Clan 91.

Clan drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu moze istupiti iz drustva.

Drustvu moze pristupiti novi clan.

Istupanje clana iz drustva i pristupanje drustvu novog clana uredjuje se ugovorom.

Clan drustva moze svoja prava i obaveze prenositi na treca lica samo uz saglasnost svih ostalih clanova drustva.

8. Prestanak drustva

Clan 92.

Drustvo s neogranicenom solidarnom odgovornoscu prestaje, osim osnova i nacina iz cl. 71. i 72. ovog zakona, i u slucaju:

- 1) kada jedan clan najkasnije sest mjeseci prije kraja kalendarske godine podnese pismenu obavijest o istupanju i raskidu ugovora zakljucenog na neodredjeno vrijeme, ako ugovorom nije odredjeno drugacije;
- 2) smrti clana, osim ako po ugovoru nasljednik umrlag postane novi clan;
- 3) prestanka pravnog lica kao clana drustva;
- 4) stecaja jednog od clanova drustva;
- 5) gubitka ili ogranicenja pravne sposobnosti jednog od clanova drustva;
- 6) odluke suda o prestanku drustva.

Clan 93.

U slucajevima iz clana 92. tac. 1. do 5. ovog zakona, ostali clanovi drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu mogu izvrstiti izmjene ugovora i nastaviti poslovanje.

Clan cije je clanstvo prestalo ili njegov nasljednik, odnosno pravni sljednik ima pravo namirenja udjela, koje se obracunava kao i udio u ostatku imovine nakon likvidacije.

Clan 94.

Ako drustvo nastavi postojati nakon smrti jednog clana, nasljednik moze postaviti pismeni zahtjev da ga naslijedi u drustvu, najkasnije 30 dana od dana pravosnaznosti odluke o naslijedjivanju.

Prihvatanjem clanstva u drustvu, nasljednik preuzima prava i obaveze umrlog clana od dana njegove smrti.

Nasljednik umrlog clana koji nije prihvatio clanstvo u drustvu, ima pravo traziti od drustva namirenje udjela, a kada ima vise nasljednika, vlasnicka prava preminulog clana u imovini drustva dijele se medju nasljednicima u omjeru utvrdjenom testamentom ili sudskom odlukom o naslijedjivanju.

Nasljedniku koji je prihvatio clanstvo u drustvu izvrstit ce se kompenzacija srazmjerna njegovom udjelu u nasljedstvu.

Nasljednici koji prihvate clanstvo u drustvu, postaju clanovi sa vlasnickim pravima srazmjerno njihovom ucescu u naslijedjenoj imovini umrlog clana.

Clan 95.

U slucaju likvidacije drustva s neogranicenom solidarnom odgovornoscu, clanovi imaju pravo na srazmjeran dio ostatka imovine drustva nakon likvidacije.

Imovina drustva nakon likvidacije dijeli se medju clanovima prvo do iznosa njihovih uplacenih uloga, a zatim na jednake dijelove.

Ostatak imovine drustva nakon likvidacije koji nije dovoljan za povrat uplacenih uloga, dijeli se medju clanovima srazmjerno ulozima, ako ugovorom nije odredjeno drugacije.

TRECI DIO:

KOMANDITNO DRUSTVO

1. Pojam i osnivanje

Clan 96.

Drustvo u kojem jedan ili vise clanova odgovara za obaveze drustva neograniceno solidarno cjelokupnom svojom imovinom (komplementari), a jedan ili vise clanova odgovara za obaveze drustva samo do iznosa njihovih uloga upisanih u sudski registar (komanditori) je komanditno drustvo.

Na komanditna društva primjenjuju se odredbe ovog zakona o društvima s neograničenom solidarnom odgovornošću, ukoliko drugim odredbama ovog zakona nije propisano drugačije.

Komanditno Društvo se može transformirati u komanditno Društvo na dionice.

Clan 97.

Komanditno društvo se osniva ugovorom, koji obavezno sadrži:

- 1) firmu i sjedište društva;
- 2) ime, prezime i adresu prebivališta, odnosno firmu i sjedište članova;
- 3) određivanje koji članovi su komplementari, a koji komanditori;
- 4) vrsta i iznos uloga svakog člana; i
- 5) djelatnost komanditnog društva.

Clan 98.

Za izmjene ugovora o osnivanju komanditnog društva potrebna je saglasnost svih članova,.

Ugovorom se može odrediti da za prijenos vlasničkih prava komanditora na drugo lice nije potrebna saglasnost svih članova.

Clan 99.

Prijavu za upis za upis osnivanja komanditnog društva u sudski registar potpisuju svi članovi.

2. Upravljanje i zastupanje

Clan 100.

Poslovima komanditnog društva upravljaju komplementari.

Komanditor ima pravo uvida u poslovne knjige i isprave društva i godišnji financijski izvještaj.

Clan 101.

Komanditno društvo zastupa svaki komplementar, ako ugovorom nije izričito određeno drugačije.

Clan 102.

Komanditor može zastupati komanditno društvo samo na osnovu posebnog ovlaštenja datog saglasnošću svih članova.

Komanditor koji bez ovlastenja zakljuci ugovor u ime drustva, odgovora za obaveze iz tog ugovora kao komplementar.

3. Dobit

Clan 103.

Dobit komanditnog drustva dijeli se na dio za komplementare i dio za komanditore, u omjeru utvrdjenom ugovoru.

Dio dobiti namijenjen komplementarima dijeli se medju njima na jednake dijelove.

Dio dobiti namijenjen komanditorima dijeli se medju njima srazmjerno uplacenim ulozima, ako ugovorom nije odredjeno drugacije.

4. Prestanak komanditnog drustva

Clan 104.

Svi clanovi komanditnog drustva imaju pravo na srazmjeran udio u ostatku imovine drustva nakon likvidacije.

Clan 105.

Ako je ostatak imovine nakon likvidacije komanditnog drustva nedovoljan za povrat uplacenih uloga, komanditori imaju pravo prvenstva na povrat uloga.

Ostatak imovine nakon povrata uloga, dijeli se medju clanovima drustva po omjeru za raspodjelu dobiti.

Ugovorom se moze odrediti drugaciji nacin raspodjele ostatka imovine komanditnog drustva nakon likvidacije.

Clan 106.

Komanditno drustvo ne prestaje u slucaju smrti, gubitka ili ogranicenja pravne sposobnosti ili prinudne prodaje i naplate iz imovine komanditora.

CETVRTI DIO: DIONICKO DRUSTVO

I - OPCE ODREDBE

Clan 107.

Dionicko drustvo je drustvo ciji je osnovni kapital podijeljen na dionice.

Clan 108.

Dionicko drustvo ne odgovara za obaveze dionicara.

II - OSNIVANJE

1. Osnivaci i osnivački akt

Član 109.

Dioničko društvo mogu osnovati jedan ili više osnivača.

Osnivaci su obavezno i dionici dioničkog društva.

Član 110.

Dioničko društvo se osniva ugovorom o osnivanju, koji obavezno sadrži:

- 1) ime i prezime ili firmu, i adresu prebivalista ili sjedista osnivača;
- 2) firmu i sjedište dioničkog društva;
- 3) djelatnost ;
- 4) prava i obaveze osnivača;
- 5) iznos osnovnog kapitala;
- 6) oznaku klase, ukupan broj i nominalnu vrijednost dionica;
- 7) opis prava sadržanih u dionici;
- 8) broj dionica koji upisuje svaki osnivač;
- 9) postupak i rokove prodaje i banku kod koje se vrši uplata dionica ;
- 10) opis i procjena vrijednosti uloga u stvarima i pravima;
- 11) način naknade troškova osnivanja;
- 12) posljedice neizvršavanja obaveza osnivača ;
- 13) način rješavanja sporova između osnivača ; i
- 14) ime i prezime lica koje predstavlja dioničko društvo u postupku osnivanja.

Ugovor o osnivanju dioničkog društva mora biti potpisan od svih osnivača ili njihovih punomoćnika, a potpisi ovjereni u skladu sa zakonom.

Uz potpis punomoćnika prilaze se ovjereno pismeno ovlaštenje .

Kada dioničko Društvo osniva jedan osnivač, osnivački akt je odluka o osnivanju dioničkog društva.

Clan 111.

Prilikom osnivanja dionickog drustva, sve dionice mogu otkupiti osnivaci (u daljem tekstu: simultano osnivanje), ili ugovoreni broj dionica otkupljuju osnivaci, a preostale dionice kupuju druga lica na osnovu javnog poziva za upis i uplatu (u daljem tekstu: sukcesivno osnivanje), u skladu sa zakonom kojim se uredjuje emisija i promet vrijednosnih papira.

2. Simultano osnivanje

Clan 112.

Upis dionica pri simultanom osnivanju dionickog drustva izvršen je potpisom ugovora o osnivanju od strane osnivaca.

Uplata dionica vrši se na osnovu rjesenja Komisije za vrijednosne papire u Federaciji (u daljem tekstu: Komisija) kojim se utvrđuje uspješna emisija dionica.

Uplata dionica je bezuslovna.

3. Sukcesivno osnivanje

Clan 113.

Ugovor o sukcesivnom osnivanju dionickog drustva, uz elemente iz clana 110. ovog zakona, obavezno sadrži i:

- 1) mjesto, vrijeme i način upisa dionica;
- 2) mjesto, vrijeme i način uplate dionica;
- 3) vrstu uloga kojim se mogu platiti dionice;
- 4) postupak kada upisani iznos premašuje iznos objavljen u javnoj ponudi;
- 5) način određivanja cijene dionica po okončanju upisa; i
- 6) način sazivanja osnivačke skupštine dionickog društva.

Clan 114.

Osnivaci podnose Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica, uz koji su dužni dostaviti:

- 1) ugovor o osnivanju;
- 2) prijedlog statuta dionickog društva;
- 3) prijedlog prospekta, u skladu sa zakonom kojim se uredjuju emisija i promet vrijednosnih papira;

4) ugovor zaključen između osnivača i Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Registar);

5) ugovor zaključen između osnivača i banke putem koje emitent izvršava obaveze prema vlasniku vrijednosnog papira (u daljem tekstu: Depozitar); i

6) ugovor o otvaranju privremenog računa za deponovanje uplata dionica.

O zahtjevu iz stava 1. ovog člana, Komisija donosi rješenje u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Član 115.

Nakon dobijanja rješenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica, osnivači su obavezni objaviti javni poziv za upis i uplatu dionica, u skladu sa Zakonom o vrijednosnim papirima.

Rok za upis dionica ne može biti duži od 90 dana od dana objavljivanja javnog poziva.

Upis dionica vrši se potpisivanjem izjave o upisu, u skladu sa zakonom i propisima Komisije.

Član 116.

Osnivači su obavezni objaviti izvještaj o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplacenih dionica, najmanje u jednom domaćem dnevnom listu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.

Izvještaj iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži:

- 1) ime i prezime ili firma i adresu prebivalista ili sjedista upisnika dionica;
- 2) klasu, broj i nominalnu vrijednost upisanih dionica;
- 3) podatke o načinu i roku plaćanja upisanih dionica;
- 4) iznos uplacen pri upisu dionica;
- 5) popis i procijenjenu vrijednost stvari i prava kojima su placene upisane dionice; i
- 6) cijenu dionica nakon emisije.

Član 117.

Za izvršene uplate upisanih dionica po cijeni nakon emisije osnivači su dužni izdati pismenu privremenu potvrdu, koja obavezno sadrži klasu, broj, nominalnu vrijednost i cijenu upisanih dionica nakon emisije.

Osnivači ne mogu raspolagati izvršenim uplatama dionica.

Dioničko društvo raspolaze novčanim uplatama i unesenim stvarima i pravima nakon upisa društva u sudski registar.

Naknade i drugi troškovi osnivanja ne mogu se isplacivati na teret osnovnog kapitala.

Clan 118.

Ako sve dionice iz clana 116. stav 2. tacka 2. ovog zakona nisu upisane u objavljenom roku, osnivaci i drugi upisnici mogu upisati preostale dionice, najkasnije 15 dana nakon isteka objavljenog roka za upis.

Ako osnivaci i drugi upisnici ne upisu sve dionice, osnivanje dionickog drustva nije uspjelo.

U slucaju iz stava 2. ovog clana, osnivaci su duzni izvjestaj o neuspjelom osnivanju dionickog drustva, sa podacima i nacinu i roku povrata izvršenih uplata, objaviti na nacin objavljivanja prospekta, i najkasnije 15 dana od isteka roka iz stava 1. ovog clana.

4. Osnivacka skupstina

Clan 119.

Osnivaci su duzni sazvati osnivacku skupstinu dionickog drustva najkasnije 60 dana od dana prijema rjesenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.

Ukoliko osnivacka skupstina nije sazvana u roku iz stava 1. ovog clana, upis dionica postaje nistavan i smatra se da dionicko drustvo nije osnovano.

U slucaju iz stava 2. ovog clana, osnivaci su duzni objaviti izvjestaj u skladu sa clanom 118. stav 3. ovog zakona.

Clan 120.

Osnivacka skupstina moze odlucivati ukoliko joj prisustvuju, licno ili putem punomocnika, dionicari sa najmanje dvije trecine ukupnog broja dionica s pravom glasa.

Ukoliko kvorum iz stava 1. ovog clana ne postoji po proteku 60 minuta od zakazanog vremena pocetka skupstine, osnivacka skupstina se odgadja i ponovo saziva najranije 15, a najkasnije 30 dana od prvobitno zakazanog datuma odrzavanja.

U slucaju ponovnog sazivanja, osnivacka skupstina moze odlucivati ukoliko je zastupljeno vise od polovine ukupnog broja dionica s pravom glasa.

Osnivackom skupstinom, do izbora predsjedavajuceg, predsjedava jedan od osnivaca.

Clan 121.

Osnivacka skupstina:

- 1) usvaja izvjestaj o osnivanju ;
- 2) usvaja statut;
- 3) bira predsjedavajuceg skupstine;

4) imenuje članove nadzornog odbora; i

5) potvrđuje vrijednost uloga u stvarima i pravima i utvrđuje broj dionica emitovanih po tom osnovu.

Clan 122.

Izvjestaj o osnivanju dionickog drustva obavezno sadrzi:

1) broj upisanih dionica;

2) nominalnu vrijednost i cijenu po kojoj su dionice upisane;

3) uplate za upisane dionice izvršene prije održavanja osnivačke skupštine;

4) popis i procijenjenu vrijednost svakog uloga u stvarima i pravima;

5) podatke o upisnicima isključenim u skladu sa članom 139. ovog zakona.

Clan 123.

Statut dionickog drustva obavezno sadrzi:

1) firmu, sjediste i djelatnost ;

2) iznos osnovnog kapitala, klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;

3) postupak u slučaju neplaćanja upisanih dionica;

4) način povećanja i smanjivanja osnovnog kapitala;

5) način formiranja i korištenja fonda rezervi;

6) način podjele dobiti i isplate dividende;

7) način pokrivanja gubitka;

8) broj glasova po klasi dionica;

9) način sazivanja skupštine i odlučivanja, sastav i nadležnosti odbora;

10) sastav, način imenovanja i razrješavanja, i ovlastenja nadzornog odbora i uprave društva;

11) postupak pripajanja, spajanja, podjele i promjene oblika društva;

12) prestanak društva; i

13) postupak izmjena i dopuna statuta.

5. Upis u registar

Clan 124.

Uprava dionickog drustva duzna je podnijeti zahtjev za upis u registar emitenata vrijednosnih papira kod Komisije (u daljem tekstu: registar emitenata), najkasnije 15 dana od dana odrzavanja osnivačke skupstine.

Uz zahtjev iz stava 1. ovog clana, dostavlja se:

- 1) zapisnik osnivačke skupstine;
- 2) dokaz o uplati ukupnog iznosa upisanih dionica po cijeni nakon emisije;
- 3) statut; i
- 4) popis clanova nadzornog odbora i uprave.

Clan 125.

Dionice za koje dospjele uplate nisu izvršene i koje prije upisa u registar emitenata nisu preuzeli i uplatili osnivači ili drugi upisnici, osnivači su dužni proglasiti nevazecim.

Osnivači su dužni pismeno obavijestiti Komisiju o proglašenju dionica nevazecim u slučaju iz stava 1. ovog clana.

Clan 126.

Na osnovu rjesenja Komisije o upisu u registar emitenata, uprava dionickog drustva podnosi prijavu za upis dionickog drustva u sudski registar.

III - OSNOVNI KAPITAL

1. Osnovni kapital prilikom osnivanja

Clan 127.

Osnovni kapital dionickog drustva iznosi najmanje 50.000 (pedeset hiljada) KM.

Nominalna vrijednost dionice ne moze biti manja od 10 (deset) KM.

Clan 128.

Ako se osnovni kapital prilikom osnivanja dionickog drustva, osim ulozima u novcu, obezbjedjuje i ulozima u stvarima i pravima, ukupni ulozi u novcu ne mogu biti manji od iznosa iz clana 127. stav 1. ovog zakona.

Clan 129.

Pri sukcesivnom osnivanju, nakon upisa dionica do iznosa osnovnog kapitala iz javnog poziva za upis i uplatu dionica, osnivači su dužni odbiti dalji upis dionica, ako je to utvrđeno ugovorom o osnivanju.

Od dana donosenja odluke iz stava 1. ovog clana, osnivaci su neograniceno solidarno odgovorni za povrat sredstava uplacenih iznad iznosa osnovnog kapitala, sa kamatom obracunatom po kamatnoj stopi na depozite po vidjenju kod banke kod koje je vrsena uplata dionica.

Clan 130.

Cijena dionice nakon okoncanja emisije ne moze biti manja od njene nominalne vrijednosti.

Razlika cijene dionice nakon okoncanja emisije iznad nominalne vrijednosti, je dionicka premija.

2. Povecanje osnovnog kapitala

Clan 131.

Povecanje osnovnog kapitala vrsi se na osnovu odluke koju, na prijedlog nadzornog odbora, donosi skupstina dionickog drustva dvotrecinskom vecinom zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.

Clan 132.

Nadzorni odbor dionickog drustva moze statutom ili odlukom skupstine biti ovlasten za donosenje odluke o povecanju osnovnog kapitala, i to:

- 1) emisijom novih dionica;
- 2) iz fonda rezervi iznad iznosa iz clana 188. stav 3. ovog zakona;
- 3) emisijom dionica za zaposlene iz dobiti.

U slucajevima iz stava 1. tac. 1. i 2. ovog clana povecanje osnovnog kapitala moze se izvršiti najviše do jedne trecine iznosa osnovnog kapitala na dan donosenja odluke.

Ovlastenje iz statuta ili odluka skupstine iz stava 1. ovog clana vazi najduze pet godina i obavezno sadrzi nacin procjene stvari i prava cijim unosom se uplacuju nove dionice.

Clan 133.

Prijedlog odluke iz clana 131. i odluka iz clana 132. ovog zakona o povecanju osnovnog kapitala dionickog drustva obavezno sadrzi:

- 1) razloge, obim i nacin povecanja;
- 2) novu nominalnu vrijednost dionica nakon povecanja osnovnog kapitala;
- 3) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica nove emisije;
- 4) rok za upis i cijenu dionica nakon emisije ili nacin njenog odredjivanja;

5) opis prava sadržanih u dionicama nove emisije i posljedice na prava sadržana u dionicama ranijih emisija;

6) ograničenje ili isključenje prava prece kupnje dionica nove emisije; i

7) mogućnosti uplate dionica nove emisije unosom stvari i prava i način procjene njihove vrijednosti.

Clan 134.

Povećanje osnovnog kapitala postaje pravno valjano upisom u registar emitenata.

Clan 135.

Uplata dionica nove emisije u novcu može se vršiti u ratama, u roku koji ne može biti duži od godinu dana od dana donošenja rješenja Komisije o uspješnoj emisiji dionica.

Uplaćenim ratama prvo se izmiruje dionička premija za sve upisane dionice, a zatim nominalna vrijednost pojedinačnih dionica.

Plaćanje dionica ne može se vršiti prebijanjem potraživanja prema dioničkom društvu.

Clan 136.

Upisnik se može osloboditi obaveze plaćanja upisanih dionica samo u slučaju smanjenja osnovnog kapitala društva prije isteka roka za uplatu dionica u ratama, i to srazmjerno smanjenju.

Clan 137.

Za uplate nominalne vrijednosti dionica i dioničke premije, dioničko društvo dužno je privremenu pismenu potvrdu (u daljem tekstu: privremenica), koja važi do uplate pune cijene dionice i obavezno sadrži:

- 1) oznaku "privremenica";
- 2) firmu i adresu sjedišta dioničkog društva;
- 3) iznos osnovnog kapitala;
- 4) ime i prezime ili firmu vlasnika privremenice;
- 5) klasu i broj dionica za koje je izdata privremenica;
- 6) broj i nominalni iznos upisanih dionica koje nisu uplaćene u cijelosti;
- 7) uplaćeni iznos cijene dionice nakon emisije;
- 8) rok za plaćanje ukupnog iznosa upisanih dionica; i

9) datum izdavanja privremenice, sa potpisom ovlastenog lica.

Clan 138.

Prenos privremenice vrsi se indosiranjem.

Clan 139.

Upisnika dionica koji ne plati punu cijenu dionica nakon emisije u roku utvrdjenom odlukom o emisiji, nadzorni odbor ce iskljuciti iz dionickog drustva odlukom, koju je drustvo dužno odmah upisati u knjigu dionicara, javno objaviti i preporucenom postom dostaviti upisniku.

Upisnik dionica iz stava 1. ovog clana duzan je dionickom drustvu vratiti privremenicu, najkasnije 30 dana od dana donosenja odluke o iskljucenju iz dionickog drustva, a u protivnom nadzorni odbor ce je proglasiti i objaviti nevazecom na nacin za sazivanje skupstine utvrdjen ovim zakonom i statutom dionickog drustva.

Clan 140.

Nadzorni odbor ce, umjesto privremenice proglasene nevazecom, izdati novu privremenicu ili emitovati dionice drugom licu, u skladu s odlukom skupstine dionickog drustva.

Iz prihoda od novih privremenica i dionica iz stava 1. ovog clana izmiruju se dionicka premija, kamate na zaostale uplate i troskovi objavljivanja odluke i obavjestavanja iskljucenog dionicara, a ostatak se isplacuje iskljucenom dionicaru, do iznosa izvršenih uplata za nominalnu vrijednost dionica.

2.1. Emisija novih dionica

Clan 141.

Osnovni kapital se moze povecati emisijom novih dionica samo ako su dionice ranijih emisija uplacene u cjelini.

Odredba stava 1. ovog clana ne primjenjuje se ako se dionice nove emisije placaju iskljucivo unosom stvari i prava u dionicko drustvo.

Clan 142.

Odluka o povecanju osnovnog kapitala emisijom novih dionica obavezno sadrzi:

- 1) iznos povecanja osnovnog kapitala;
- 2) mogucnost upisa dionica i nacin utvrdjivanja iznosa upisa-nog iznad povecanja osnovnog kapitala utvrdjenog odlukom;
- 3) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- 4) prava sadrzana u dionici nove klase;

- 5) mjesto i rok upisa dionica;
- 6) pravo prece kupnje, nacin, mjesto i rok upisa dionica po osnovu tog prava;
- 7) cijenu dionice nakon emisije ili nacin njenog odredjivanja;
- 8) naziv banke kod koje upisnik placu dionice;
- 9) opis i procijenjenu vrijednost stvari i prava kojima se placaju dionice; i
- 10) mjesto i rok za predaju stvari i prava kojima se placaju dionice.

Cijena dionica nakon emisije ili nacin njenog odredjivanja mora biti isti za sve upisnike dionica.

Clan 143.

Povecanje osnovnog kapitala emisijom novih dionica obavlja se putem javne ponude, ako odlukom nije izricito drugacije utvrđeno.

Nadzorni odbor dionickog drustva je duzan podnijeti Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica, najkasnije 30 dana od dana donosenja odluke o povecanju osnovnog kapitala.

Upis dionica nove emisije vrsi se na osnovu rjesenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica i objavljenog javnog poziva za upis i uplatu dionica, ili prijave zatvorene prodaje, u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

Clan 144.

Uplata dionica nove emisije vrsi se u rokovima utvrđenim odlukom, s tim da prije upisa povecanja osnovnog kapitala u registar emitenata mora biti placen iznos dionicke premije u cjelini i najmanje 30% nominalne vrijednosti dionica, a stvari i prava kojim se placaju dionice moraju biti u cjelini unesene u drustvo.

Clan 145.

Pravo na dividendu po osnovu novih dionica stice se za godinu u kojoj je osnovni kapital povecan, ako statutom dionickog drustva nije drugacije utvrđeno ili datum isplate dividende nije unaprijed odredjen.

Clan 146.

Dionicari imaju pravo prece kupnje dionica nove emisije srazmjerno njihovom ucescu u osnovnom kapitalu, ako se dionice nove emisije placaju iskljucivo novcem.

Clan 147.

Dionicko drustvo obavezno je u javnom pozivu za upis i uplatu dionica objaviti podatke o pravu prece kupnje, i to:

- 1) mjesto i rok ostvarivanja prava prece kupnje, koji ne može biti kraći od 14 dana;
- 2) broj dionica nove emisije koje dionicari mogu upisati;
- 3) klasu i nominalnu vrijednost dionica;
- 4) cijenu dionica nakon emisije ili način njenog određivanja; i
- 5) datum za obračun učesca dionicara u osnovnom kapitalu radi utvrđivanja obima prava prece kupnje dionica nove emisije.

Cijena dionica nakon emisije ili način njenog određivanja jednaki su za sve upisnike dionica po osnovu prava prece kupnje.

Clan 148.

Pravo prece kupnje dionica nije prenosivo.

Clan 149.

Pravo prece kupnje dionica može se oduzeti ili ograničiti odlukom skupštine dioničkog društva donesenom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.

Odluka iz stava 1. ovog člana primjenjuje se jednako na sve vlasnike dionica iste klase.

Clan 150.

Ograničenjem prava prece kupnje ne smatra se kada osiguravatelj emisije dionica, u skladu sa odredbama člana 147. ovog zakona, dionicarima za koje je utvrđeno pravo prece kupnje prodaje dionice po cijeni utvrđenoj na osnovu prosječne tržišne cijene dionica istog emitenta za 30 dana koji prethode datumu održavanja skupštine društva.

Clan 151.

Dionicari mogu, u skladu sa članom 146. ovog zakona, zaključiti pismeni ugovor o kupovini dionica nove emisije, koji zamjenjuje listu upisnika i obavezno sadrži broj dionica koje upisuje svaki dionicar i rok plaćanja.

2.2. Povećanje nominalne vrijednosti dionica

Clan 152.

Povećanje osnovnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti emitovanih dionica može se vršiti samo na teret fonda rezervi, i to za iznos iznad obavezne visine fonda rezervi utvrđene odredbama ovog zakona.

Dionicari snose troškove povećanja nominalne vrijednosti dionica.

Clan 153.

Dionicko društvo može, umjesto povećanja nominalne vrijednosti postojećih dionica, emitovati besplatne nove dionice.

Besplatne dionice sadrže prava koja sadrže obične dionice.

Clan 154.

Dionicko društvo je dužno prijaviti Registru povećanje nominalne vrijednosti dionica ili emisiju besplatnih dionica.

2.3. Uslovno povećanje osnovnog kapitala

Clan 155.

Odluku o uslovnom povećanju osnovnog kapitala skupština dionickog društva donosi u slučaju:

- 1) emisije zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom pre- ce kupnje, u obimu prava koja proizilaze iz ovih obveznica;
- 2) spajanja i pripajanja dionickih društava; i
- 3) upisa novih dionica od strane zaposlenih, u skladu sa planom raspodjele dobiti dionickog društva.

Uslovno povećanje osnovnog kapitala može iznositi više od 50% iznosa osnovnog kapitala upisanog u registar emitenata na dan donošenja odluke iz stava 1. ovog člana samo ako je ta odluka donesena dvotrecinskom većinom ukupnog broja zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.

Clan 156.

Odluka iz člana 155. stav 1. ovog zakona obavezno sadrži:

- 1) iznos i razloge uslovnog povećanja osnovnog kapitala;
- 2) naznaku da se radi o uslovnom povećanju po osnovu prava zamjene ili prava prece kupnje, ili upisu dionica od strane zaposlenih;
- 3) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica koje se mogu emitovati po osnovu uslovnog povećanja osnovnog kapitala.

Odlukom o uslovnom povećanju osnovnog kapitala utvrđuje se rok za emisiju novih dionica po tom osnovu, koji ne može biti duži od pet godina od dana donošenja odluke.

Clan 157.

Dionicko društvo je dužno podnijeti Komisiji zahtjev za odobravanje uslovnog povećanja osnovnog kapitala, najkasnije 30 dana od dana donošenja odluke iz člana 155. stav 1. ovog zakona.

Upis zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom prece kupnje moze se vrsiti nakon dobijanja rjesenja Komisije i objavljivanja javnog poziva za upis i uplatu.

Clan 158.

Pravo na zamjenu se ostvaruje pismenim zahtjevom dionickom drustvu za zamjenu obveznica u dionice.

Pravo prece kupnje ostvaruje se upisom dionica.

Upis dionica na osnovu prava prece kupnje obavlja se u skladu sa odredbama cl. 146. do 150. ovog zakona.

Clan 159.

Nakon isteka roka iz clana 156. stav 2. ovog zakona, nadzorni odbor je duzan podnijeti zahtjev za upis ostvarenog povecanja osnovnog kapitala u registar emitenata.

2.4. Povecanje iz vlastitih sredstava

Clan 160.

Nakon usvajanja godisnjeg finansijskog izvjestaja sa izvjestajem revizije, i izvršenog obaveznog izdvajanja u fond rezervi, skupstina moze donijeti odluku da dio dobiti koristi za povecanje osnovnog kapitala.

Clan 161.

Odluka iz clana 160. ovog zakona obavezno sadrzi iznos povecanja osnovnog kapitala i odredjenje da li se povecanje vrsi povecanjem nominalne vrijednosti dionica ili emisijom novih dionica.

Clan 162.

Povecanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava moze se vrsiti samo iz fonda rezervi, za iznos iznad obavezne visine fonda rezervi utvrdjene odredbama ovog zakona.

Dio fonda rezervi namijenjen za naknadu gubitka ne moze se koristiti za povecanje osnovnog kapitala dionickog drustva iz vlastitih sredstava.

Clan 163.

Povecanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava raspoređuje se na sve dionice srazmjerno nominalnoj vrijednosti.

Clan 164.

Promjena nominalne vrijednosti dionica upisuje se kod Registra, na osnovu prijave dionickog drustva i izvoda iz registra emitenata.

2.5. Integrisano povecanje

Clan 165.

Dionicko drustvo dužno je prilikom povecanja osnovnog kapitala, iz vlastitih izvora platiti dio cijene dionica nakon emisije u slucaju kada dionice u prometu na berzi ili drugom uredjenom javnom trzistu na dan donosenja odluke imaju cijenu nizu od nominalne vrijednosti, ili se povecanje osnovnog kapitala vrši upisom dionica zaposlenih.

U slucaju iz stava 1. ovog clana uplata dionica vrši se isključivo u novcu.

Clan 166.

Odluka o povecanju osnovnog kapitala u skladu sa clanom 165. ovog zakona obavezno sadrži:

- 1) iznos povecanja osnovnog kapitala;
- 2) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- 3) podatke iz cl. 147. i 151. ovog zakona;
- 4) način prodaje dionica koje nisu upisane po osnovu prava prece kupnje;
- 5) mjesto i rok upisa dionica za dionicare bez prava prece kupnje, cijenu dionica nakon emisije ili način njenog određivanja;
- 6) naziv banke kod koje upisnik placa dionice nakon emisije;
- 7) opis prava sadržanih u dionicama nove klase;
- 8) mogućnost upisa dionica iznad iznosa utvrđenog odlukom o integrisanom povecanju;
- 9) dio cijene dionice nakon emisije koji placa drustvo i izvor sredstava.

Clan 167.

Upisnici dionica emitovanih po osnovu integrisanog povecanja dužni su najmanje 50% cijene dionice uplatiti prije upisa povecanja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

Clan 168.

Na integrisano povecanje osnovnog kapitala primjenjuju se odredbe clana 141. stav 1, clana 142. stav 1, cl. 146. do 148, 151, 160. i 162. stav 2. ovog zakona.

3. Smanjenje osnovnog kapitala

Clan 169.

Smanjenje osnovnog kapitala vrši se na osnovu odluke skupstine donesene dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa.

Odluka o smanjenju osnovnog kapitala donosi se odvojenim glasanjem za svaku klasu dionica i objavljuje se najmanje u jednom domaćem dnevnom listu, dva puta u roku od 30 dana od dana donošenja.

Osnovni kapital se ne može smanjiti ispod iznosa utvrđenog u članu 127. stav 1. ovog zakona.

Smanjenje osnovnog kapitala ne smije uticati na izvršavanje obaveza prema povjericima dioničkog društva.

Član 170.

Odluka iz člana 169. ovog zakona obavezno sadrži:

- 1) iznos i razlog smanjenja osnovnog kapitala;
- 2) način smanjenja osnovnog kapitala; i
- 3) način povlačenja dionica, cijenu povučene dionice ili način njenog određivanja.

Smanjivanje osnovnog kapitala povlačenjem dionica može se vršiti samo ako je mogućnost povlačenja predviđena statutom dioničkog društva ili odlukom o emisiji dionica.

Povlačenje dionica vrši se kupovinom na berzi i drugim uređenim javnim tržištima ili ponudom dionicarima, u skladu sa statutom i odlukom skupstine o smanjenju osnovnog kapitala.

Član 171.

Dioničko društvo je dužno podnijeti zahtjev Komisiji za odobravanje smanjenja osnovnog kapitala, najkasnije 30 dana od dana donošenja odluke iz člana 169. stav 1. ovog zakona.

Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu i upisati smanjenje osnovnog kapitala u registar emitenata u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1. ovog člana, osim u slučaju iz člana 178. ovog zakona.

Prije upisa smanjenja osnovnog kapitala u registar emitenata, dioničko društvo ne može vršiti isplate po osnovu smanjenja osnovnog kapitala ili odustati od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cjelini plaćena.

Član 172.

Dioničko društvo je dužno obavijestiti povjerioce o smanjenju osnovnog kapitala, u roku 30 dana od dana upisa odluke u Registar emitenata.

Povjerioci mogu zahtjevati osiguranje potraživanja, u roku od 90 dana od dana prijema obavijesti iz stava 1. ovog člana ili 90 dana od dana drugog objavljivanja odluke iz člana 169. stav 1. ovog zakona.

Ako povjerioci i dioničko društvo ne postignu dogovor o osiguranju potraživanja povjerioci mogu pokrenuti postupak kod suda.

Član 173.

Odredbe člana 172. ovog zakona ne primjenjuju se ako:

- 1) društvo Komisiji podnese izvještaj revizora sa dokazima, kojim se utvrđuje da društvo nema povjerilaca;
- 2) se smanjenje osnovnog kapitala vrši radi naknade gubitka; ili
- 3) najviše 10% osnovnog kapitala prenosi u fond rezervi za pokrice budućih gubitaka.

Revizor koji u izvještaju iz stava 1. ovog člana navede nepotpune i netačne podatke odgovoran je povjericima za obaveze dioničkog društva sa stanjem na dan podnošenja izvještaja i do iznosa smanjenja osnovnog kapitala utvrđenog odlukom skupštine.

Dioničko društvo ne može vršiti otkup dionica u slučaju smanjenja osnovnog kapitala u skladu sa stavom 1. tac. 2) i 3) ovog člana.

Član 174.

Dioničko društvo je dužno, nakon isteka roka iz člana 172. stav 2. ovog zakona podnijeti Komisiji zahtjev za upis u registar emitenata.

Komisija će upisati smanjenje osnovnog kapitala u registar emitenata samo ako je odluka skupštine o smanjenju osnovnog kapitala objavljena u skladu članom 169. stav 1. ovog zakona i ako društvo podnese izvještaj revizora iz člana 173. ovog zakona ili dokaz o sporazumu sa povjericima o osiguranju njihovih potraživanja.

Član 175.

Smanjenje osnovnog kapitala vrši se sljedećim redoslijedom:

1. povlačenjem vlastitih dionica;
2. smanjivanjem nominalne vrijednosti u cjelini placenih dionica i djelimično placenih dionica za koje su izdate privremenice;
3. otkupom i povlačenjem ostalih dionica;
4. odustajanjem od emisije dionica koje nisu u cjelini placene i povlačenjem izdatih privremenica.

Pri smanjenju osnovnog kapitala na način utvrđen u stavu 1. točka 1. ovog člana ne primjenjuju se odredbe člana 169. stav 2. ovog zakona.

Član 176.

Smanjenje osnovnog kapitala smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica primjenjuje se na sve dionice.

Član 177.

Dioničko društvo je dužno prijaviti Registru upis obustave prometa dionica koje su predmet povlacenja, odmah po donošenju odluke.

Član 178.

Povlacenje dionica se mora okončati najkasnije 10 dana od dana podnošenja prijave iz člana 177. ovog zakona.

Dioničko društvo dužno je isplatiti povučene dionice najkasnije 90 dana od dana upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

Član 179.

Dioničko društvo je dužno o rezultatima povlacenja dionica pismeno obavijestiti Komisiju, u roku od osam dana od okončanja povlacenja.

Član 180.

Dioničko društvo je dužno, odmah nakon upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata kod Komisije, podnijeti prijavu Registru za opoziv povučenih dionica i opoziv obustave prometa dionica koje nisu otkupljene.

Uz prijavu iz stava 1. ovog člana dostavlja se i izvod iz registra emitenata o upisu smanjenja osnovnog kapitala.

Član 181.

Smanjenje osnovnog kapitala povlacenjem dionica može se vršiti na osnovu javne ponude dionicarima za otkup dionica, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira i statuta dioničkog društva.

Član 182.

Javna ponuda iz člana 181. ovog zakona obavezno sadrži naznaku da li se otkupljuju sve ponudjene dionice ili do određenog iznosa, i da li dionicari snose troškove povlacenja.

Član 183.

Ako zbir nominalne vrijednosti dionica iz člana 182. ovog zakona ne dostigne iznos smanjenja osnovnog kapitala utvrđenog odlukom skupštine dioničkog društva, skupština

dionickog društva dužna je donijeti odluku kojom utvrđuje smanjenje osnovnog kapitala za iznos otkupljenih dionica.

Clan 184.

Dionicko društvo je dužno o rezultatima povlacenja dionica po osnovu javne ponude pismeno obavijestiti Komisiju, u roku od osam dana od okoncanja povlacenja.

Dionicko društvo je dužno odmah nakon upisa smanjenja osnovnog kapitala u registar emitenata kod Komisije, podnijeti prijavu Registru za opoziv povucenih dionica.

Clan 185.

Smanjenje osnovnog kapitala može se vršiti odustajanjem od emisije dionica, do iznosa nominalne vrijednosti dionica koji nije plaćen.

4. Istovremeno povećanje i smanjenje osnovnog kapitala

Clan 186.

Skupština dionickog društva može donijeti odluku o povećanju istovremeno sa odlukom o smanjenju osnovnog kapitala, ako se osnovni kapital smanjuje odustajanjem od emisije dionica koje nisu uplaćene i radi naknade gubitka ili prenosa osnovnog kapitala u fond rezervi za pokriće budućih gubitaka.

Clan 187.

Društvo može na osnovu odluke skupštine iz člana 186. ovog zakona povećati osnovni kapital samo nakon izvršenog upisa smanjenja osnovnog kapitala u registar emitenata.

5. Fond rezervi

Clan 188.

Dionicko društvo obavezno je imati fond rezervi.

Fond rezervi formira se iz dobiti i drugih izvora, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Fond rezervi iznosi najmanje 25% osnovnog kapitala dionickog društva.

Uplate po osnovu zamjene običnih za prioritetne dionice iz člana 201. stav 2. ovog zakona i po osnovu razlike od nominalne vrijednosti do cijene dionica iz čl. 203. i 204. ovog zakona obavezno se izdvajaju u fond rezervi bez obzira na njegovu visinu.

Clan 189.

U fond rezervi izdvaja se najmanje 10% godišnjeg iznosa neto dobiti sve dok fond rezervi ne dostigne iznos iz člana 188. stav 3. ovog zakona.

Ukoliko izdvajanjima iz stava 1. ovog člana fond rezervi ne dostigne visinu iz člana 188. stav 3. ovog zakona do kraja pete poslovne godine, po godisnjem obracunu za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo će povećati izdvajanja za ove namjene na 20% godisnjeg iznosa neto dobiti, sve dok fond rezervi ne dostigne iz člana 188. stav 3. ovog zakona.

Član 190.

Fond rezervi koristi se za pokrivenje gubitka i drugih nepredviđenih troškova u poslovanju dioničkog društva.

U slučaju smanjivanja vrijednosti fonda rezervi ispod 25% iznosa osnovnog kapitala, dioničko društvo je dužno vrsiti izdvajanja u skladu s odredbama člana 189. stav 2. ovog zakona.

Fond rezervi iznad iznosa utvrđenog u članu 188. stav 3. ovog zakona, može se koristiti i za:

- 1) dopunu dividendi, najviše do 5% osnovnog kapitala;
- 2) povećanje nominalne vrijednosti dionica u skladu sa članom 152. ovog zakona; i
- 3) emisiju besplatnih dionica u slučaju iz člana 153. ovog zakona.

Član 191.

Dioničko društvo koje je vrijednosne papire u svojoj imovini u polugodisnjem ili godisnjem obracunu iskazalo u vrijednosti većoj nego u prethodnom obracunu, dužno je ovu razliku iskazati kao posebnu rezervu za pokrivenje budućih razlika kursa vrijednosnih papira.

Član 192.

Dioničko društvo može izdvajati i posebne rezerve za potrebe zaposlenih, koje se vode na odvojenom računu.

Način izdvajanja i korištenja rezervi iz stava 1. ovog člana utvrđuju se statutom dioničkog društva.

U upravljanju ovim rezervama mogu učestvovati i zaposleni, na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili odlukom skupštine dioničkog društva.

6. Gubitak

Član 193.

Kada dioničko društvo u polugodisnjem ili godisnjem obracunu iskaze gubitak u iznosu većem od zbiru trećine osnovnog kapitala i fonda rezervi iz člana 188. ovog zakona, ili kada nastanu okolnosti koje ukazuju da je vrijednost imovine dioničkog društva manja ili bi do kraja godine mogla biti manja od iznosa obaveza, nadzorni odbor je dužan sazvati skupštinu dioničkog društva.

Na osnovu izvjestaja nadzornog odbora, koji ukljucuje bilans stanja i bilans uspjeha sa izvjestajem revizije, skupstina donosi odluku o nastavku rada, prestanku ili likvidaciji dionickog drustva.

IV - DIONICE I DIONICARI

1. Dionice

Clan 194.

Dionice dionickog drustva su dematerijalizovane, nedjeljive i glase na ime.

Dionice su neograniceno prenosive, osim u slucajevima utvrdjenim statutom dionickog drustva u skladu sa zakonom.

Dionica sadrzi prava na ucesce u:

- 1) upravljanju dionickim drustvom;
- 2) raspodjeli dobiti;
- 3) diobi imovine preostale nakon stecaja ili likvidacije dionickog drustva.

Clan 195.

Dionicko drustvo moze emitovati dionice razlicitih klasa.

Dionice iste klase sadrže ista prava.

Dionice, osim obicnih dionica, sadrže oznaku klase.

Dionice drustva se mogu emitovati sa razlicitim nominalnim vrijednostima.

Dionicko drustvo ne moze emitovati dionice koje sadrže pravo na fiksnu stopu prinosa.

2. Knjiga dionicara

Clan 196.

Dionicko drustvo je dužno, u skladu sa posebnim zakonom, zakljuciti ugovor sa Registrom.

Registar uspostavlja listu dionicara i registruje promjene vlasnistva na dionicama dionickog drustva (u daljem tekstu: Lista dionicara).

Clan 197.

Dionicko drustvo je dužno voditi knjigu dionicara, koja obavezno sadrži:

- 1) ime i prezime ili firmu dionicara;

- 2) adresu prebivalista ili sjedista dionicara;
- 3) klasu dionice;
- 4) iznos osnovog kapitala i broj dionica;
- 5) nominalnu vrijednost dionica;
- 6) datum sticanja dionica;
- 7) procentualno ucesce dionicara u ukupnom iznosu svih izdatih dionica; i
- 8) broj dionica s pravom glasa i procentualno ucesce dionicara u ukupnom broju svih dionica sa pravom glasa.

Clan 198.

Promjene u knjizi dionicara dionicko drustvo vrsi na osnovu izvoda Registra ili certifikata koji vlasniku vrijednosnog papira izdaje Registar.

Na zahtjev dionicara, drustvo ce dostaviti izvod iz knjige dionicara koji se odnosi na tog dionicara.

Drustvo nije odgovorno za gubitke nastale zbog propusta Registra ili dionicara u vezi s upisom promjena podataka u knjigu dionicara.

3. Dionicar

Clan 199.

Dionicar ima pravo licno ili putem punomocnika ucestvovati u radu i odlucivanju skupstine dionickog drustva.

Dionicar ima pravo na jedan glas za svaku obicnu dionicu .

Drustvo ne moze izdavati dionice koje daju pravo na vise od jednog glasa po dionici.

Dionicar ne moze glasati, licno ili putem punomocnika, o odlukama koja se odnose na njegove postupke, odgovornost i potrazivanja dionickog drustva od njega.

Clan 200.

Dionicar moze za vršenje svih ili pojedinih prava sadrzanih u dionici pismenom izjavom ili ugovorom ovlastiti jednog ili vise punomocnika.

Isto lice moze biti punomocnik vise dionicara.

Potpis dionicara na izjavi ili ugovoru iz stava 1. ovog clana mora biti ovjeren, u skladu sa zakonom.

Ovlastenje se daje za period od jedne godine i ako do kraja kalendarske godine nije opozvano na nacin kako je dato, produzava se za svaku narednu godinu.

Punomocnik je duzan najmanje jednom u sest mjeseci obavjestavati dionicara o svom radu.

Clan 201.

Dionicar je obavezan uplatiti iznos nominalne vrijednosti dionice ili cijenu dionice nakon emisije.

Dionicko drustvo moze od dionicara zahtijevati doplatu za dionicu prilikom njene konverzije u prioritetne dionice.

Clan 202.

Uprava dionickog drustva je duzna pozvati dionicare koji ne izvrsavaju obavezu placanja cijene dionice nakon emisije, da vrate privremenice bez prava na zamjenu za dionice, na nacin i u roku utvrdjenim odlukom skupstine o odustajanju od emisije dionica.

Dionicko drustvo ce vlasnicima privremenica izvorsiti povrat placenog dijela cijene dionice nakon emisije, umanjen za potrazivanja dionickog drustva, najkasnije osam dana od dana upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

Poziv iz stava 1. ovog clana obavezno sadrzi upozorenje da ce, u slucaju neispunjenja obaveze dionicara i vlasnika privremenica, njihove dionice i privremenice biti javno proglašene nistavnim.

Dionicko drustvo je dužno javno oglasiti nistavnim dionice i privremenice najkasnije 15 dana od dana isteka objavljenog roka iz stava 1. ovog clana i o tome obavijestiti dionicare i vlasnike privremenica, na nacin i u roku utvrdjenim odlukom skupstine.

Clan 203.

Prodaju dionica i privremenica koje se emituju umjesto ponistenih vrsi profesionalni posrednik u prometu vrijednosnih papira, ovlasten od nadzornog odbora.

Dionicko drustvo je dužno objaviti mjesto i nacin prodaje dionica i privremenica iz stava 1. ovog clana najmanje 14 dana prije dana prodaje i o tome pismeno obavijestiti dionicare i vlasnike privremenica iz clana 202. ovog zakona.

Troskove prodaje snose dionicari i vlasnici cije je dionice i privremenice nadzorni odbor proglašio nistavnim.

Clan 204.

Iz prihoda ostvarenih prodajom dionica i privremenica koje se emituju umjesto ponistenih dionica i privremenica, placaju se obaveze, umanjene za potrazivanja dionickog drustva, prema dionicarima i vlasnicima privremenica iz clana 202. ovog zakona.

Clan 205.

Dionicari i vlasnici privremenih potvrda iz clana 202. ovog zakona imaju pravo zahtijevati od društva isplatu uplacenih iznosa dionica i obaveza iz privremenica, i u slucaju da dionicko društvo ne emituje nove dionice i privremenice.

Clan 206.

Dionicar ima pravo ucesca u dobiti dionickog društva, naplatom dividende ili sticanjem novih dionica, u skladu sa zakonom i statutom.

Dividenda se isplacuje srazmjerno nominalnoj vrijednosti dionica, a za dionice koje nisu u cjelini uplacene, srazmjerno izvršenim uplatama i vremenu od dana uplate do kraja poslovne godine za koju se dividenda isplacuje.

Dividenda se isplacuje dionicaru koji je bio na listi dionicara na dan donosenja odluke o isplati dividende.

Clan 207.

Skupstina dionickog društva moze donijeti odluku o isplati dividende kada je dionicko društvo sposobno izvršavati obaveze iz poslovanja i kada je trzisna vrijednost imovine najmanje jednaka iznosu ukupnih godisnjih obaveza dionickog društva.

Dionicko društvo je obavezno da isplati dividendu po osnovu prioriternih dionica i u slucaju da je ukupan iznos dobiti i dijela fonda rezervi iznad obaveznog iznosa iz clana 188. stav 3. ovog zakona dovoljan samo za isplatu te dividende.

Skupstina dionickog društva moze donijeti odluku da se dividenda ne isplacuje, kojom istovremeno odredjuje svrhu upotrebe dobiti koja pripada dionicarima.

Clan 208.

Prava dionicara po osnovu dionica nove klase utvrđuju se odlukom o emisiji, u skladu sa zakonom.

Prava sadržana u dionici ostvaruje lice upisano u knjigu dionicara ili od njega ovlasteno lice.

Clan 209.

Dionicar koji je dionice stekao naslijedjem preuzima prava prethodnika u kontinuitetu.

Clan 210.

Dionicar ima pravo, bez ogranicenja, prodati ili po drugom osnovu svoje dionice prenijeti drugom licu.

Clan 211.

Prenosom dionice prenose se sva prava sadržana u dionici, osim u slucajevima za koje je zakonom utvrđeno drugacije.

Clan 212.

Kada je predsjednik ili clan nadzornog odbora, direktor ili drugi clan uprave, kupac dionica nove emisije dionickog drustva u obimu vecem od 5% ukupnog broja dionica s pravom glasa, smatra se transakcijom unutar dionickog drustva, koja mora biti objavljena u skladu s propisima Komisije.

4. Pravo prece kupnje

Clan 213.

Prilikom nove emisije dionica postojeci dionicari imaju pravo kupiti nove dionice, u roku od 30 dana po isteku roka za upis novih dionica, po cijeni po kojoj su ponudjene javnosti i u obimu kojim zadrzavaju ucesce u osnovnom kapitalu koje su imali prije nove emisije.

Javni poziv za upis novih dionica mora sadrzavati podatak o pravu postojecih dionicara na kupnju novih dionica radi zadrzavanja ucesca u osnovnom kapitalu, u skladu sa stavom 1. ovog clana.

Clan 214.

Utvrđivanje broja novih dionica cijom kupnjom postojeci dionicari zadrzavaju ucesce u osnovnom kapitalu dionickog drustva obavlja se istovremeno za sve dionicare koji koriste pravo iz stava 1. ovog clana, najkasnije 15 dana po isteku roka iz javnog poziva za upis novih dionica.

Clan 215.

Ako je nova emisija dionica odobrena odlukom skupstine, pravo na kupnju novih dionica u skladu sa clanom 213. ovog zakona nemaju dionicari koji su se izjasnili protiv odluke o izdavanju novih dionica.

5. Pravo uvida u isprave

Clan 216.

Dionicari i njihovi punomocnici imaju pravo uvida u sljedece isprave:

- 1) ugovor o osnivanju, sa svim izmjenama i dopunama;
- 2) bilanse stanja, bilanse uspjeha i izvjestaje o placenim porezima za tri posljednje poslovne godine, i druga dokumenta koja je drustvo dužno dostavljati skupstini ili institucijama izvan dionickog drustva;
- 3) zapisnike skupstine i odbora za reviziju;
- 4) popis osoba ovlastenih za zastupanje dionickog drustva; i

5) popis članova nadzornog odbora i uprave, sa podacima o adresi, datumu izbora ili imenovanja i periodu na koji je izabran ili imenovan, i o funkcijama koje oni obavljaju u drugim pravnim licima.

Zahtjev dionicara za uvid u isprave iz stava 1. ovog člana mora se ispuniti bez odlaganja tokom radnog vremena u prostorijama dionickog društva.

Podatke i isprave o poslovanju koje su oznacene kao povjerljive dionicar je duzan cuvati kao poslovnu tajnu .

6. Dionice zaposlenih

Clan 217.

Statutom dionickog društva može se utvrditi mogućnost emisije posebne klase dionica za zaposlene.

Zbir nominalnih vrijednosti svih dionica za zaposlene ne može biti veći od 5% osnovnog kapitala dionickog društva.

Dionice za zaposlene sadrže ista prava kao i obične dionice, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Clan 218.

Dionice za zaposlene mogu se prenositi jedino na druge zaposlene i penzionisane radnike dionickog društva.

Prava sadržana u dionicama za zaposlene prestaju danom smrti ili prestanka zaposlenja kod emitenta.

Društvo je obavezno otkupiti dionice zaposlenih, isplatom po cijeni nakon emisije ili najvisoj cijeni dionica na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu na dan prestanka svojstva zaposlenog.

Uslovi i način sticanja, prenosa i otkupa dionica zaposlenih bliže se uređuje statutom dionickog društva

7. Prioritetne dionice

Clan 219.

Dionicko društvo može emitovati dionice koje sadrže pravo prioritete naplate dividende i srazmjernog dijela ostatka imovine nakon likvidacije dionickog društva, uz ograničeno pravo glasa (u daljem tekstu: prioritete dionice).

Pravo glasa po osnovu prioritete dionica ne može se ograničiti za slučajeve odvojenog izjasnjavanja za svaku klasu dionica.

Nominalna vrijednost prioritetnih dionica može iznositi najviše do 50% osnovnog kapitala dioničkog društva.

Clan 220.

Prioritetne dionice sadrže pravo:

- 1) naplate dividende za posljednjih pet godina, prije isplate dividende za obične dionice;
- 2) ucesca u raspodjeli ostatka imovine nakon likvidacije dioničkog društva, prije običnih dionica;
- 3) koje pripada dionicarima sa 10% dionica s pravom glasa, i za prioritetne dionice koje čine 5% svih dionica s pravo glasa;
- 4) konverzije u obične dionice, ako dividenda za prioritetne dionice nije isplaćena za dvije uzastopne godine, sve do isplate zaostale dividende.

Clan 221.

Pravo glasa po osnovu prioritetnih dionica ne može se isključiti prilikom odlučivanja o:

- 1) smanjenju osnovnog kapitala;
- 2) spajanju, pripajanju, podjeli, promjeni oblika i prestanku dioničkog društva;
- 3) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju u lizing i drugim transakcijama imovinom, direktno ili preko supsidijarnih društava, u obimu većem od jedne trećine knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva;
- 4) izmjenama i dopunama statuta.

Clan 222.

Prioritetne dionice stiče pravo glasa kao obične dionice narednog dana od dana donošenja odluke da se dividenda neće isplatiti ili od isteka roka za plaćanje dividende za drugu uzastopnu poslovnu godinu za koju dividenda nije isplaćena.

Glasacka prava iz stava 1. ovog člana traju do dana isplate dividende po osnovu prioritetnih dionica.

8. Zamjenjive obveznice i obveznice sa pravom prece kupnje dionica

Clan 223.

Dioničko društvo može, na osnovu odluke skupštine, emitovati obveznice koje sadrže pravo na zamjenu za dionice dioničkog društva (zamjenjive obveznice) ili obveznice koje sadrže pravo prece kupnje dionica (obveznice s pravom prece kupnje).

Dionicari imaju pravo prece kupnje zamjenjivih obveznica i obveznica s pravom prece kupnje dionica, u skladu sa odredbama cl. 146. do 151. ovog zakona.

Clan 224.

Odluka skupstine iz clana 223. ovog zakona donosi se dvotrecinskom vecinom zastupljenih dionica s pravom glasa, i obavezno sadrzi:

- 1) nominalnu vrijednost i stopu prinosa obveznica;
- 2) broj obveznica;
- 3) nacin ostvarivanja prava po osnovu zamjenjive obveznice i obveznice s pravom prece kupnje dionica;
- 4) klasu, nominalnu vrijednost i broj dionica za koje se obveznice mogu zamijeniti, pri cemu nominalna vrijednost dionica ne moze biti veca od zbira cijene obveznica nakon emisije;
- 5) cijenu ili nacin utvrđivanja cijene nakon emisije, za dionice koje ce se upisati ostvarivanjem prava prece kupnje.

Pravo na zamjenu obveznica za dionice i pravo prece kupnje dionica ima lice koje je upisano u Registar na dan na koji se ova prava mogu izvorsavati.

9. Sticanje vlastitih dionica

Clan 225.

Dionicko drustvo ne moze, direktno ili indirektno, upisati vlastite dionice.

Dionicko drustvo moze na osnovu odluke skupstine sticati vlastite dionice cija nominalna vrijednost, ukljucujuci dionice koje je steklo lice direktno ili indirektno kontrolirano od drustva i drugo lice u svoje ime, a za racun drustva, ne premasuju 10% vrijednosti osnovnog kapitala.

Sticanjem vlastitih dionica iz stava 1. ovog clana ne moze se smanjiti fond rezervi iz clana 188. stav 3. ovog zakona.

Clan 226.

Odluka iz clana 225. ovog zakona obavezno sadrzi:

- 1) broj vlastitih dionica koje dionicko drustvo moze steci i nacin sticanja;
- 2) rok u kome dionicko drustvo moze sticati vlastite dionice, koji ne moze biti duzi od 12 mjeseci od dana donosenja odluke; i
- 3) cijenu ili nacin odredjivanja cijene po kojoj drustvo moze sticati dionice, ako sticanje ukljucuje placanje.

Clan 227.

Dionicko drustvo moze sticati vlastite dionice na osnovu odluke nadzornog odbora samo kada je to neophodno radi sprecavanja ozbiljne stete koja neposredno prijete drustvu.

U slucaju iz stava 1. ovog clana, nadzorni odbor ce na prvoj narednoj sjednici skupstine obavijestiti dionicare o razlogu sticanja, broj i nominalnu vrijednost stecenih dionica, njihovo ucesce u osnovnom kapitalu i cijenu po kojoj su dionice stecene.

Clan 228.

Dionicko drustvo moze sticati vlastite dionice za zaposlene bez prethodne odluke skupstine samo u slucaju smrti vlasnika ovih dionica i prestanka svojstva zaposlenog, iskljucujuci penzionisanje.

Stecene dionice zaposlenih kojima je to svojstvo prestalo drustvo je dužno podijeliti ostalim zaposlenim najkasnije 12 mjeseci nakon sticanja.

Clan 229.

Dionicko drustvo dužno je o svakom sticanju vlastitih dionica u pismenom obliku obavijestiti Komisiju, u roku od osam dana od dana sticanja.

Dionicko drustvo je dužno, odmah nakon upisa sticanja vlastitih dionica u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv stecenih vlastitih dionica.

Clan 230.

Dionicko drustvo dužno je postupiti u skladu sa odredbama clana 229. ovog zakona i kada je vlastite dionice steklo:

- 1) kao pravni sljednik, ako ih nije prodalo u roku od 12 mjeseci od dana sticanja;
- 2) ispunjavanjem obaveze utvrdjene zakonom i sudskim nalogom radi zastite manjinskih dionicara, narocito u slucajevima spajanja, pripajanja i podjele, uvodjenja ogranicenog prijenosa dionica i opoziva dionica u prometu na berzi i drugim uredjenim javnim trzistima;
- 3) prinudnim izvršenjem potrazivanja dionickog drustva na osnovu sudskog naloga; i
- 4) od upisnika koji ne ispunjava obavezu placanja, ako ih nije prodalo u roku od 12 mjeseci od dana sticanja.

Clan 231.

Dionicko drustvo je dužno za iznos nominalne vrijednosti stecenih vlastitih dionica smanjiti osnovni kapital i fond rezervi, ali ne ispod visine iz clana 188. stav 3. ovog zakona.

Clan 232.

Ako dionicko drustvo stekne vlastite dionice posredstvom drugog lica koje nastupa u svoje ime, a za racun dionickog drustva, dionicko drustvo ne moze ostvariti prava sadrzana u tim dionicama.

Clan 233.

Nadzorni odbor je duzan u pismenom obliku obavijestiti prvu narednu skupstinu dionickog drustva o sticanju vlastitih dionica.

Obavijest iz stava 1. ovog clana obavezno sadrzi:

- 1) razloge za sticanje dionica;
- 2) broj i nominalnu vrijednost i ucesce u osnovnom kapitalu stecenih i prodatih vlastitih dionica ;
- 3) cijene kupljenih i prodatih dionica, ukljucujuci najnizu i najvisu cijenu;
- 4) broj i nominalnu vrijednost vlastitih dionica i njihovo ucesce u osnovnom kapitalu, na pocetku i na kraju izvjestajnog perioda.

Clan 234.

Na upis, sticanje i davanje u zalog dionica dionickog drustva od strane supsidijarnog preduzeca, ili od strane pravnog lica koje je direktno ili indirektno kontrolirano od supsidijarnog preduzeca primjenjuju se odredbe cl. 225. do 227. ovog zakona.

Ogranichenje iz clana 225. ovog zakona obuhvata sve vlastite dionice u imovini dionickog drustva i supsidijarnih preduzeca.

Clan 235.

Osnovni kapital ne moze se povecavati po osnovu sticanja vlastitih dionica od strane lica iz clana 234. ovog zakona.

Clan 236.

Ako dionicko drustvo unosi vlastite dionice u poslovne knjige kao imovinu, iznos fonda rezervi mora povecati za iznos ukupne nominalne vrijednosti tih dionica.

10. Zabrana finansiranja kupovine dionica

Clan 237.

Dionicko drustvo ne smije davati i garantirati avanse, zajmove i kredite za prodaju svojih dionica.

Clan 238.

Dionicko drustvo ili drugo lice za racun dionickog drustva, moze kao zalog prihvatiti vlastite dionice samo u slucajevima iz clana 230. ovog zakona.

V - UPRAVLJANJE DIONICKIM DRUSTVOM

Clan 239.

Organi dionickog drustva su:

- 1) skupstina;
- 2) nadzorni odbor;
- 3) uprava.

1. Skupstina

Clan 240.

Skupstinu dionickog drustva cine dionicari.

Skupstina se, u pravilu, odrzava u mjestu sjedista dionickog drustva.

Radom skupstine predsjedava predsjedavajući skupstine, koji se bira na pocetku zasjedanja skupstine.

Na prijedlog predsjedavajućeg, skupstina imenuje zapisni-cara, dva dionicara koji ovjeravaju zapisnik i clanove skupstinskog odbora za glasanje.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora, direktor i clanovi uprave dužni su prisustvovati skupstini.

U dionickom drustvu sa jednim dionicarem ovlastenja skupstine vrsi dionicar.

Clan 241.

Skupstina se odrzava najmanje jednom godisnje.

Skupstinu saziva nadzorni odbor, osim u slucajevima kada je ovim zakonom drugacije odredjeno.

Pravo odlucivanja u skupstini ima dionicar koji se na listi dionicara kod Registra nalazio 45 dana prije datuma odrzavanja skupstine .

Troskove odrzavanja skupstine snosi dionicko drustvo.

1.1. Sazivanje skupstine

Clan 242.

Obavjestenje o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja skupstine mora biti objavljeno najmanje u jednom dnevnom listu koji se izdaje u Federaciji, najkasnije 30 dana prije datuma određenog za zasjedanje skupstine.

Ako je održavanje skupstine zakazano van mjesta sjedista dioničkog društva, obavjestenje iz stava 1. ovog člana mora biti u istom roku upućeno svakom dioničaru preporučenim pismom, telefaksom ili elektronskom poštom, na adresu iz liste dioničara iz člana 241. stav 3. ovog zakona.

Član 243.

Dioničar ili grupa dioničara sa najmanje 5% ukupnog broja dionica s pravom glasa, ima pravo pismeno predložiti izmjenu dnevnog reda i prijedloga odluka skupstine najkasnije osam dana od dana objavljivanja obavjesteńja iz člana 242. stav 1. ovog zakona.

Nadzorni odbor duńan je o prijedlozima dioničara iz stava 1. ovog člana objaviti obavjestenje na isti naćin kao i obavjestenje o sazivanju skupstine.

Prijedlog iz stava 1. ovog člana nadzorni odbor nije duńan objaviti ako je:

- 1) nezakonit ili suprotan odredbama statuta dioničkog društva;
- 2) zasnovan na netaćnim i nepotpunim podacima ili sadrţi takve podatke;
- 3) isti prijedlog bio razmatran na skupstini najmanje dva puta u posljednjih pet godina i nije bio podrţan od drugih dioničara sa više od 5% ukupnog broja dionica sa pravom glasa;
- 4) predlagac najavio da neće prisustvovati skupstini.

Troskove objavljivanja pojedinaćnih prijedloga iz stava 1. ovog člana koji sadrţe do 100 rijeći snosi dionićko društvo, a za duţe prijedloge troskove snosi predlagac.

Član 244.

Zahtjev za sazivanje skupstine moţe podnijeti:

- 1) dionićar ili grupa dioničara sa više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa;
- 2) član nadzornog odbora;
- 3) odbor za reviziju.

Zahtjev za sazivanje skupstine, sa prijedlogom dnevnog reda, podnosi se nadzornom odboru u pismenoj formi.

Ukoliko nadzorni odbor, u roku od 45 dana od dana podnońjenja zahtjeva, ne objavi obavjestenje o sazivanju skupstine, na naćin iz člana 242. ovog zakona, podnońilac zahtjeva ovlańten je na isti naćin neposredno sazvati skupstinu i obavezan je o tome pismeno obavijestiti Komisiju.

Lica iz stava 1. ovog clana ovlastena su neposredno sazvati skupstinu i u slucaju da skupstina nije sazvana sest mjeseci po isteku roka za izradu godisnjeg obracuna.

1.2. Odlucivanje

Clan 245.

Skupstina moze odlucivati ukoliko su zastupljeni, licno ili putem punomocnika, dionicari sa vise od 50% dionica s pravom glasa.

Ukoliko po isteku 60 minuta od zakazanog vremena pocetka skupstine nije postignut kvorum za odlucivanje iz stava 1. ovog clana, skupstina se odgadja, a nadzorni odbor je duzan najranije za 15, a najkasnije za 30 dana od prvobitno zakazanog dana odrzavanja objaviti obavjestenje o ponovnom sazivanju skupstine

U slucaju iz stava 2.ovog clana, kvorum cini trecina dionica s pravom glasa.

Clan 246.

Skupstina dionickog drustva odlucuje o:

- 1) povecanju i smanjenju osnovnog kapitala;
- 2) emisiji novih dionica iste klase, u iznosu vecem od trecine ukupne nominalne vrijednosti svih dionica dionickog drustva;
- 3) emisiji dionica nove klase;
- 4) godisnjem finansijskom izvjestaju, sa izvjestajem revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- 5) raspodjeli dobiti i isplati dividende;
- 6) nacinu pokriva gubitka;
- 7) spajanju sa drugim preduzecima i pripajanju drugih preduzeca dionickom drustvu ili dionickog drustva drugom preduzecu, osim spajanja ili pripajanja supsidijarnog drustva;
- 8) podjeli i prestanku dionickog drustva;
- 9) promjeni oblika dionickog drustva;
- 10) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju u lizing i drugim transakcijama imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih drustava u toku poslovne godine, u obimu vecem od trecine knjigovodstvene vrijednosti imovine dionickog drustva;
- 11) prodaji i kupovini imovine cija je vrijednost izmedju 15% i 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne postojece imovine dionickog drustva, ako takva transakcija nije prethodno odobrena jednoglasnom odlukom nadzornog odbora;

- 12) izboru i razrjesenju clanova nadzornog odbora pojedinacno;
- 13) izboru vanjskog revizora i izboru i razrjesenju clanova odbora za reviziju;
- 14) osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji supsidijarnih drus-tava, i odobravanju njihovih statuta;
- 15) naknadama clanovima nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- 16) izmjenama i dopunama statuta; i
- 17) drugim pitanjima bitnim za poslovanje dionickog drustva, u skladu sa zakonom i statutom dionickog drustva.

Clan 247.

Dionicar ima pravo, od dana objavljivanja obavjestenja o sazivanju skupstine, u prostorijama dionickog drustva izvrstiti uvid u finansijski izvjestaj, sa izvjestajima revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju i druge isprave koje se odnose na prijedlog odluka uvrstjenih u dnevni red skupstine.

Clan 248.

Skupstina odlucuje vecinom zastupljenih dionica s pravom glasa, osim o pitanjima iz clana 246. tac. 8., 9. i 16. ovog zakona o kojim odlucuje dvotrecinskom vecinom zastupljenih dionica s pravom glasa.

O izvjestajima iz clana 246.tacka 4. ovog clana skupstina je duzna izjasniti se najkasnije sest mjeseci od zavrsetka poslovne godine.

Clan 249.

Glasanje u skupstini vrshi se putem glasackih listica koji sadrže ime ili firmu dionicara i broj glasova kojim raspolaze.

Glasanje se vrshi zaokruzivanjem na glasackom listicu odgovora "za" ili "protiv" prijedloga odluke ili imena kandidata pri izboru organa dionickog drustva.

Rezultate glasanja utvrđuje odbor za glasanje.

1.3. Odlucivanje putem punomocnika

Clan 250.

Punomocnik dionicara mora imati ovlastenje za zastupanje dionicara, potpisano od strane dionicara - fizickog lica ili zastupnika dionicara - pravnog lica.

Clan 251.

Punomocnik je duzan predati odboru za glasanje pismeno ovlastenje za zastupanje dionicara.

Odbor za glasanje duzan je provjeriti valjanost ovlastenja i identitet punomocnika.

Clan 252.

Ukoliko dionicar ili njegov punomocnik, u roku od sedam dana od dana odrzavanja skupstine, dostavi odboru za glasanje ovjerenu izjavu dionicara, javnu ispravu ili drugi vjerodostojan dokaz koji pobija valjanost ovlastenja, odbor za glasanje ce proglasiti nevazecim glasove po osnovu tog ovlastenja i o tome pismeno izvijestiti nadzorni odbor.

Nadzorni odbor je duzan obustaviti od izvršenja odluku za cije donosenje su nevazeci glasovi bili odlucujuci i sazvati skupstinu radi ponovnog odlucivanja o tim pitanjima najkasnije 30 dana od dana prijema obavjestenja odbora za glasanje o nevazecim glasovima.

1.4. Zapisnik skupstine

Clan 253.

O radu skupstine sacinjava se zapisnik koji obavezno sadrzi:

- 1) firmu i adresu sjedista dionickog drustva;
- 2) mjesto i vrijeme odrzavanja skupstine;
- 3) ime i prezime predsjedavajuceg, zapisnicara, lica koja ovjeravaju zapisnik i clanova odbora za glasanje;
- 4) dnevni red;
- 5) odluke;
- 6) podatke o glasanju;
- 7) prigovore dionicara i clanova nadzornog odbora na odluke skupstine.

Uz zapisnik se prilazu pismeni prijedlozi i izvjestaji podneseni skupstini.

Nadzorni odbor je duzan osigurati da se zapisnik sacini u roku od 30 dana od dana odrzavanja skupstine.

Zapisnik potpisuju predsjedavajuci skupstine, zapisnicar i lica koja ovjeravaju zapisnik.

Dionicar moze zahtijevati da mu se dostavi kopija zapisnika ili izvod iz zapisnika za sve skupstine drustva.

Clan 254.

Dionicko drustvo je obavezno trajno cuvati zapisnike skupstine, evidenciju o prisustvu i glasanju dionicara, obavjestenja i pozive za skupstinu.

Likvidator je dužan obezbijediti čuvanje dokumenata iz stava 1. ovog člana najmanje 10 godina nakon prestanka dioničkog društva.

1.5. Zastita manjine u odlucivanju i pobijanje odluka skupstine

Clan 255.

Dionicar koji se izjasnio protiv prijedloga odluke koju je skupstina usvojila o pitanjima iz člana 246. tac. 1. do 9. ovog zakona, ima pravo u roku od 30 dana od dana održavanja skupstine zahtijevati da dioničko društvo u roku od osam dana otkupi njegove dionice, uz isplatu prosječne tržišne cijene dionica ostvarene u 30 uzastopnih dana prije datuma održavanja skupstine.

Clan 256.

Ako skupstina odbije prijedlog dionicara sa više od 20% dionica s pravom glasa za imenovanje vanjskog revizora za vanredno ispitivanje svih predmeta koji se odnose na osnivanje i poslovanje dioničkog društva u posljednjih pet godina, revizora će imenovati Komisija.

Clan 257.

Odluka skupstine dioničkog društva nistavna je ako:

- 1) skupstina nije sazvana na način utvrdjen članom 242. ovog zakona;
- 2) nije unesena u zapisnik;
- 3) je nistavnost utvrdjena odlukom suda.

Clan 258.

Postupak za pobijanje i ponistenje odluke skupstine, kod suda kod kojeg je dioničko društvo upisano u sudski registar može pokrenuti:

- 1) dionicar zastupljen na skupstini, čiji je prigovor na odluku unesen u zapisnik;
- 2) dionicar koji nije prisustvovao skupstini zbog sazivanja skupstine protivno odredbama člana 242. ovog zakona;
- 3) dionicar čiji prijedlog ili prigovor nije pravilno unesen u zapisnik;
- 4) nadzorni odbor i uprava i svaki član nadzornog odbora i uprave, ukoliko bi izvršenjem odluke počinio privredni prijestup ili krivično djelo ili dioničkom društvu nanio štetu.

Postupak iz stava 1. ovog člana može se pokrenuti u roku od 60 dana od dana održavanja skupstine.

U postupku iz stava 1. ovog clana, dionicko drustvo zastupa direktor ili drugi clan uprave, po ovlastenju direktora.

Ako je tuzitelj clan uprave, dionicko drustvo zastupa lice imenovano od nadzornog odbora, a kada su tuzitelji nadzorni odbor i uprava ili njihovi clanovi, zastupnika dionickog drustva postavlja sud, ako ga nije imenovala skupstina.

2. Nadzorni odbor

Clan 259.

Nadzorni odbor sacinjavaju predsjednik i najmanje dva clana, koje imenuje i razrjesava skupstina, s tim da ukupan broj clanova nadzornog odbora mora biti neparan.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora imenuju se istovremeno na period od cetiri godine.

Isto lice moze biti imenovano za predsjednika ili clana nadzornog odbora vise puta bez ogranicenja.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora upisuju se u registar kod Komisije.

Clan 260.

Predsjednik i clan nadzornog odbora ne moze biti lice:

- 1) osudjivano za krivicno djelo i za privredni prijestup nespojive s duznosc u nadzornom odboru, pet godina od dana pravosnaznosti presude, iskljucujuci vrijeme zatvorske kazne;
- 2) kojem je presudom suda zabranjeno obavljanje aktivnosti u nadleznosti nadzornog odbora;
i
- 3) starije od 70 godina na dan imenovanja.

Clan 261.

Kandidata za clana nadzornog odbora moze predloziti dionicar ili grupa dionicara s najmanje 5% dionica s pravom glasa.

Prijedlog iz stava 1. ovog clana podnosi se pismeno, najkasnije osam dana od dana objavljivanja obavjestenja o sazivanju skupstine u ciji je dnevni red ukljuceno i pitanje izbora predsjednika i clanova nadzornog odbora.

Prijedlog iz stava 1. ovog clana koji je dostavljen nadzornom odboru prije objavljivanja obavjestenja iz clana 242. ovog zakona, mora biti dostavljen dionicarima, zajedno sa drugim materijalima.

Kandidati za predsjednika i clanove nadzornog odbora moraju prije glasanja dati pismenu izjavu o prihvatanju kandidature.

Clan 262.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora biraju se glasanjem, u skladu sa članom 249. ovog zakona, pri čemu svakoj dionici sa pravom glasa pripada broj glasova jednak u broju članova nadzornog odbora koji se biraju, uključujući i predsjednika.

Ukupan broj glasova koji nosi svaki glasacki listić raspoređuje se ravnomjerno na sve kandidate čija imena su zaokružena na istom listiću.

Kandidata koji je dobio najveći broj glasova skupština proglašava za predsjednika, a kandidate sa sljedećim najvećim brojem dobijenih glasova proglašava za članove nadzornog odbora.

Član 263.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora u prvom mandatu biraju se na osnivačkoj skupštini u skladu sa odredbama čl. 261. i 262. ovog zakona.

Član 264.

Direktor i član uprave dioničkog društva ne može biti predsjednik i član nadzornog odbora.

Isto lice ne može istovremeno biti predsjednik ili član nadzornog odbora u više od tri društva.

Član 265.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora zaključuju sa dioničkim društvom ugovor koji odobrava skupština.

Ugovor u ime dioničkog društva potpisuje direktor, u skladu sa odobrenjem skupštine.

Član 266.

Sjednica nadzornog odbora održava se najmanje jednom u tri mjeseca.

Sjednicu nadzornog odbora saziva predsjednik nadzornog odbora.

Predsjednik nadzornog odbora dužan je sazvati sjednicu na zahtjev direktora dioničkog društva ili dva člana nadzornog odbora, najkasnije 14 dana od dana podnošenja zahtjeva, a u protivnom sjednicu je ovlašten sazvati podnosilac zahtjeva.

Član 267.

Pismeni poziv za sjednicu nadzornog odbora, u kojem su naznačeni mjesto i datum održavanja, vrijeme početka i dnevni red sjednice, dostavlja se članovima nadzornog odbora najkasnije 14 dana prije datuma održavanja sjednice.

Uz poziv za sjednicu, dostavljaju se materijali za svaku tacku dnevnog reda.

Član 268.

Za održavanje sjednice nadzornog odbora potreban je kvorum od dvije trećine ukupnog broja članova.

Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova prisutnih članova.

Predsjednik i član nadzornog odbora ne može glasati o pitanjima koja se odnose na njega lično.

Lica koja nisu članovi nadzornog odbora mogu prisustvovati sjednici samo na osnovu pismenog poziva predsjednika nadzornog odbora.

Član 269.

Nadzorni odbor dioničkog društva nadležan je da:

- 1) nadzire poslovanje dioničkog društva;
- 2) nadzire rad uprave;
- 3) usvaja izvještaj uprave o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obracunu, sa bilansom stanja i bilansom uspjeha i izvještajem revizije;
- 4) podnosi skupštini godišnji izvještaj o poslovanju dioničkog društva, koji obavezno uključuje izvještaj revizora, izvještaj o radu nadzornog odbora i odbora za reviziju, i plan poslovanja za narednu poslovnu godinu;
- 5) imenuje upravu dioničkog društva;
- 6) predlaže raspodjelu i način upotrebe dobiti i način pokrivanja gubitka;
- 7) odobrava kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje u lizing i druge transakcije imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu od 15% do 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva;
- 8) imenuje predsjednike i članove odbora za naknade i odbora za imenovanje;
- 9) obrazuje povremene komisije i utvrđuje njihov sastav i zadatke;
- 10) saziva skupstinu; i
- 11) odobrava emisiju novih dionica postojeće klase u iznosu do trećine zbira nominalne vrijednosti postojećih dionica i određuje iznos, vrijeme prodaje i cijenu ovih dionica, koja ne može biti manja od prosječne tržišne vrijednosti postojećih dionica iste klase u 30 uzastopnih dana prije dana donosenja odluke.

Član 270.

Predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su svoje obaveze i odgovornosti izvršavati u skladu sa interesima dioničara i dioničkog društva i ne mogu obavljati djelatnost konkurentnu

djelatnosti dionickog drustva bez obavjestavanja i saglasnosti drugih clanova nadzornog odbora.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora duzni su prilikom predlaganja emisije novih ili otkupa vlastitih dionica dionickog drustva i drugih vrijednosnih papira saopstiti sve bitne podatke koji se odnose na poslovanje dionickog drustva.

Predsjednik i clan nadzornog odbora duzni su prijaviti nadzornom odboru svaki direktni ili indirektni interes u pravnom licu s kojim dionicko drustvo ima ili namjerava da stupi u poslovni odnos.

U slucaju iz stava 3. ovog clana predsjednik i clan nadzornog odbora ne mogu odlucivati o pitanjima koja se ticu odnosa dionickog drustva i drugih pravnih lica u kojima predsjednik i clan nadzornog odbora imaju direktni ili indirektni finansijski interes.

Clan 271.

Ako predsjednik i clan nadzornog odbora postupaju suprotno odredbama clana 270. ovog zakona, dionicko drustvo ima pravo na naknadu stete koju je usljed toga pretrpilo.

Clan 272.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora neograniceno solidarno odgovoraju za stete koje prouzrokuju neizvršavanjem ili neurednim izvršavanjem svojih duznosti.

Clan 273.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora su odgovorni za stetu koju je pretrpilo dionicko drustvo ako su suprotno odredbama ovog zakona, statuta dionickog drustva i odlukama skupstine:

- 1) vratili uplate dionicarima;
- 2) dionicarima isplatili dividendu;
- 3) vlasnicima obveznica dionickog drustva isplatili kamatu;
- 4) upisali, sticali ili otkupljivali dionice;
- 5) prodavali imovinu drustva;
- 6) vrsili placanja nakon sto je dionicko drustvo postalo nesolventno ;
- 7) proizvodavali rokove vracanja kredita dionickom drustvu;
- 8) izdavali dionice po osnovu uslovnog povecanja osnovnog kapitala.

Dionicko drustvo moze odustati od potrazivanja iz stava 1. ovog clana nakon isteka tri godine od dana isticanja zahtjeva za naknadu stete, ako se sa odustajanjem saglasi skupstina, a protiv

te odluke nije podnesen prigovor dionicara koji posjeduju najmanje sa 10% dionica s pravom glasa.

Clan 274.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora imaju pravo zahtijevati sve podatke o poslovanju i prisustvo clanova uprave sjednicama nadzornog odbora.

Predsjednik i clanovi nadzornog odbora imaju pravo prisustvovati sjednicama uprave dionickog drustva.

3. Uprava

Clan 275.

Uprava organizuje rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dionicko drustvo i odgovara za zakonitost poslovanja.

Upravu dionickog drustva cine direktor i izvrsni direktori.

Odredbe clana 260. ovog zakona primjenjuju se i na clanove uprave dionickog drustva.

Clan 276.

Direktor predsjedava upravom, rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dionicko drustvo i odgovara za zakonitost poslovanja.

Mandat direktora je cetiri godine.

Polozaj, ovlastenja, odgovornosti i prava direktora uredjuju se ugovorom izmedju nadzornog odbora i direktora.

Clan 277.

Izvrсни direktor organizuje rad, zastupa i predstavlja dionicko drustvo i odgovara za zakonitost poslovanja u poslovima i obimu utvrdjenim pismenim aktom direktora.

Izvršne direktore imenuje i razrješava nadzorni odbor na prijedlog direktora, za period za koji je imenovan direktor.

Placa i druga materijalna prava izvrsnog direktora uredjuju se ugovorom izmedju direktora i izvrsnog direktora, uz prethodno odobrenje nadzornog odbora.

Clan 278.

Direktor pismeno ovlascuje jednog od izvrsnih direktora da ga zamjenjuje u slucaju sprijecenosti, i utvrdjuje ovlastenja.

Clan 279.

Direktor i izvršni direktor dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki direktni ili indirektni interes u pravnom licu sa kojim dioničko društvo ima ili namjerava da stupi u poslovni odnos.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, direktor i izvršni direktor mogu učestvovati u tom poslovnom odnosu na osnovu pismene saglasnosti predsjednika nadzornog odbora.

Član 280.

Ukoliko direktor podnese ostavku, dužan je nastaviti obavljanje poslova u otkaznom roku koji utvrđuje nadzorni odbor i koji ne može biti kraći od 30 dana.

Član 281.

Dioničko društvo ima sekretara, koga imenuje nadzorni odbor, na prijedlog direktora dioničkog društva, za isti period za koji je imenovan direktor.

Plaća i druga materijalna prava sekretara uređuju se ugovorom između sekretara i nadzornog odbora, na prijedlog direktora.

Član 282.

Sekretar je odgovoran za vođenje knjige dioničara, registra zapisnika skupštine i nadzornog odbora i čuvanje dokumenata utvrđenih ovim zakonom i statutom dioničkog društva, osim finansijskih izvještaja.

Sekretar je ovlašten za provođenje odluka skupštine, nadzornog odbora i direktora.

Sekretar je odgovoran za pripremu sjednica i vođenje zapisnika skupštine i nadzornog odbora.

4. Odbor za reviziju

Član 283.

U dioničkom društvu se formira odbor za reviziju.

Član 284.

Predsjednik i član odbora za reviziju ne može biti član nadzornog odbora i uprave, zaposleni niti imati direktni ili indirektni finansijski interes u dioničkom društvu, izuzev plaće po osnovu te funkcije.

Naknada i druga prava članova odbora za reviziju uređuju se ugovorom na osnovu odluke skupštine.

Član 285.

Odbor za reviziju je dužan izvršiti reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obracuna i reviziju finansijskog poslovanja dioničkog društva na zahtjev dioničara s najmanje 10% dionica s

pravom glasa, i o tome dostaviti izvjestaj skupstini i nadzornom odboru, najkasnije osam dana po okoncanju revizije.

Clan 286.

Odbor za reviziju ovlasten je zahtijevati sazivanje sjednice nadzornog odbora i skupstine kada smatra da su ugrozeni interesi dionicara ili utvrdi nepravilnosti u radu predsjednika ili clanova nadzornog odbora, direktora ili clanova uprave.

VI - PROMJENA OBLIKA, PRIPAJANJE I SPAJANJE I PRESTANAK DIONICKOG DRUSTVA

1. Promjena oblika

Clan 287.

Dionicko drustvo moze promijeniti oblik u drustvo sa ogranicenom odgovornoscu, na osnovu odluke skupstine donesene dvotrecinskom vecinom zastupljenih dionica s pravom glasa, tako da dionicari steknu udio u drustvu s ogranicenom odgovornoscu srazmjeran njihovom ucescu u osnovnom kapitalu dionickog drustva.

Clan 288.

Drustvo s ogranicenom odgovornoscu nastalo promjenom oblika dionickog drustva mora imati osnovni kapital najmanje u iznosu utvrdjenom ovim zakonom.

Clan 289.

Dionicko drustvo podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje promjene oblika, potpisan od svih clanova nadzornog odbora i uprave.

Komisija je duzna donijeti odluku najkasnije 60 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1. ovog clana.

Clan 290.

Na osnovu odluke Komisije o odobrenju promjene oblika, izvrsit ce se upis promjene oblika dionickog drustava u sudski registar.

Drustvo je dužno pismeno obavijestiti Registar o promjeni oblika organizovanja, najkasnije osam dana od dana upisa u sudski registar.

2. Pripajanje i spajanje

Clan 291.

Dionicko drustvo se pripaja prenosom imovine i obaveza (u daljem tekstu: pripojeno drustvo) drugom dionickom drustvu ili drustvu s ogranicenom odgovornoscu (u daljem tekstu: drustvo sljednik), koje emituje svoje dionice ili udjele u zamjenu za dionice pripojenog drustva.

Dionicko društvo se spaja prenosom imovine i obaveza (spojena društva) na novo dionicko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću (društvo sljednik) koje u zamjenu za dionice spojenih društava emituje svoje dionice ili udjele.

Clan 292.

Komisija će odobriti pripajanje dionickog društva ako:

- 1) skupštine pripojenog i društva sljednika donesu istovjetne odluke o pripajanju;
- 2) zahtjev za odobrenje pripajanja potpisu svi članovi nadzornih odbora i uprava pripojenog društva i društva sljednika; i
- 3) Komisija ocijeni da pripajanje ne ugrozava prava dionicara i povjerilaca dionickog društva.

Clan 293.

Komisija će odobriti spajanje dionickog društva kada, uz radnje iz člana 292. ovog zakona, dionicko društvo sa drugim društvima s kojim se spaja:

- 1) zaključi ugovor o spajanju, koji utvrđuje prestanak spojenih društava na dan konstituisanja društva sljednika;
- 2) pripremi statut društva sljednika; i
- 3) većinom glasova svih dionica s pravom glasa izabere organe društva sljednika.

Clan 294.

Odluka iz člana 292. tačka 1. obavezno sadrži odredbe o:

- 1) povećanju osnovnog kapitala društva sljednika;
- 2) broju i klasi dionica ili udjela koje društvo sljednik emituje u zamjenu za dionice ili udjele pripojenih i spojenih društava;
- 3) datumu početka korištenja prava sadržanih u dionicama ili udjelima društva sljednika;
- 4) vremenu i načinu emisije dionica ili udjela društva sljednika;
- 5) doplati za dionice ili udjele društva sljednika ili isplatama dionicarima ili članovima pripojenih i spojenih društava od društva sljednika;
- 6) datumu pripreme bilansa stanja i bilansa uspjeha na osnovu kojih se vrši pripajanje ili spajanje;
- 7) datumu podnošenja Komisiji zahtjeva za odobrenje pripajanja ili spajanja.

Povećanje osnovnog kapitala društva sljednika može se samo emisijom novih dionica ili udjela.

Doplate iz stava 1. tacka 5. ovog clana ne mogu biti vece od 10% nominalne vrijednosti dionica potrebnih za realizaciju spajanja.

Clan 295.

Komisija je duzna donijeti odluku o zahtjevu za odobrenje pripajanja i spajanja dionickog drustva najkasnije 60 dana od dana prijema zahtjeva.

Na osnovu odluke Komisije o odobrenju pripajanja i spajanja, vrsi se upis pripajanja i spajanja dionickog drustva u sudski registar.

Drustvo sljednik dužno je Registru podnijeti prijavu za upis opoziva dionica pripojenog i spojenog dionickog drustva i upis dionica drustva sljednika, najkasnije osam dana od dana upisa u sudski registar.

Clan 296.

Imovinom spojenih drustava upravljat ce se posebno, tako da je u odnosu spojenih dionickih drustava i odnosu prema povjeriocima odvojeno predstavljena imovina svakog od spojenih dionickih drustava.

Drustvo sljednik je dužno, prema sopstvenoj procjeni, tri puta, u razmacima ne kracim od 15 ni duzim od 30 dana, objaviti da napusta odvojeno upravljanje imovinom spojenih drustava i pozvati povjerioce da, najkasnije sest mjeseci od trece objave, drustvu prijave potrazivanja nastala prije upisa spajanja u sudski registar.

Odvojeno upravljanje imovinom spojenih drustava ne smije se napustiti prije isteka roka iz stava 2. ovog clana i ispunjavanja obaveza prema povjeriocima, koji su od drustva sljednika zahtijevali isplatu ili obezbjedjenje potrazivanja.

3. Prestanak dionickog drustva

Clan 297.

Dionicko drustvo prestaje, u skladu sa zakonom i statutom:

- 1) odlukom skupstine;
- 2) spajanjem, pripajanjem i podjelom;
- 3) odlukom Komisije i suda; i
- 4) stecajem.

Clan 298.

Odluka skupstine o prestanku dionickog drustva dostavlja se Komisiji i registarskom sudu, najkasnije osam dana od dana donosenja odluke.

Clan 299.

Dionicko drustvo prestaje odlukom Komisije i suda kada:

- 1) po tuzbi povjerilaca cija dospjela a neizmirena potrazi-vanja premasuju trecinu osnovnog kapitala dionickog drustva;
- 2) skupstina dionickog drustva nije odrzana osam mjeseci od isteka roka za izradu godisnjeg obracuna;
- 3) kada se i poslije izricanja kazni nastavljaju povrede zakona i drugih propisa kojim se ugrozavaju interesi povjerilaca ili vlasnika vrijednosnih papira koje je drustvo emitovalo;
- 4) kada se stečaj završi diobom stečajne imovine;
- 5) stečaj nije pokrenut jer imovina drustva nije dovoljna za pokrivenje troškova stečajnog postupka ili se stečaj obustavi zbog nedovoljne imovine.

Odluka Komisije i suda upisuje se po službenoj dužnosti u Registar emitenata i sudski registar.

4. Likvidacija

Clan 300.

Ako dionicko drustvo prestane na osnovu odredaba clana 297. tac. 1. i 3. ovog zakona pokrece se postupak likvidacije.

U slucaju iz clana 297. tacka 1. ovog zakona likvidaciju dionickog drustva vrši uprava, a u slucaju iz clana 297. tacka 3. sud imenuje likvidatora.

Clan 301.

Od dana donosenja odluke o prestanku, organi dionickog drustva rade u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.

Komisija ili sud može postaviti skrbnika drustva, koji obavlja poslove vezane za likvidaciju, a organi dionickog drustva postupaju samo po nalogu skrbnika.

Clan 302.

Uprava ili likvidator dionickog drustva dužni su objaviti najmanje u jednom domaćem dnevnom listu da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donosenja odluke iz clana 300. ovog zakona, u razmacima od 15 do 30 dana.

Obavjestenje iz stava 1. ovog clana obavezno sadrži poziv povjeriocima da prijave potraživanja, najkasnije tri mjeseca od dana posljednjeg objavljivanja.

Obavjestenje iz stava 1. ovog clana uprava ili likvidator dužni su uputiti poznatim povjeriocima pojedinačno.

Clan 303.

Likvidator je dužan, najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije, sačiniti i podnijeti skupštini na odobrenje početni likvidacioni bilans.

Skupština dioničkog društva je dužna istovremeno sa odobrenjem početnog likvidacionog bilansa razrijesiti nadzorni odbor i upravu.

Likvidator je dužan na kraju poslovne godine skupštini podnijeti bilans stanja i bilans uspjeha i izvještaj o toku likvidacije.

Clan 304.

Likvidator je dužan okoncati tekuće poslove dioničkog društva, naplatiti potraživanja, unovčiti ostalu imovinu i izmiriti obaveze društva.

Clan 305.

U toku likvidacije ne može se povećavati fond rezervi dioničkog društva.

U posebne rezerve za zaposlene unose se prihodi utvrđeni odlukom o obrazovanju tih rezervi, koje se ne mogu koristiti za namirenje povjerilaca i dioničara prije ispunjenja obaveza po tom osnovu prema zaposlenim.

Clan 306.

Likvidator je dužan deponovati na posebnom racunu novac potreban za izmirenje:

- 1) poznatih obaveza za koje se povjerioci nisu prijavili;
- 2) obaveza koje nisu dospjele;
- 3) spornih obaveza.

Po isteku godine dana od trećeg objavljivanja obavještenja iz člana 302. stav 1. ovog zakona, iz imovine preostale nakon izdvajanja iz stava 1. ovog člana, isplacuju se dioničari, u skladu sa pravima sadržanim u dionicama.

Ako imovina dioničkog društva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplata dioničara, imovina se dijeli srazmjerno izvršenim uplatama.

Likvidator je dužan deponovati pripadajuće iznose iz st. 2. i 3. ovog člana koji dioničarima nisu isplaćeni na posebnom racunu.

Clan 307.

Likvidator je dužan nakon provedenih radnji iz čl. 304. i 306. ovog zakona sazvati skupštinu dioničkog društva i podnijeti završni obracun.

Clan 308.

Izmirenje obaveza dionickog drustva za koje likvidator nije znao i koje povjerioci nisu prijavili u roku iz clana 302. stav 2. ovog zakona, moze se zahtijevati samo iz deponovanog novca koji nije isplacen dionicarima.

PETI DIO:
DRUSTVO SA OGRANICENOM ODGOVORNOSCU

I - OPCE ODREDBE

1. Pojam

Clan 309.

Drustvo s ogranicenom odgovornoscu je drustvo ciji je osnovni kapital podijeljen na udjele.

Za obaveze drustva s ogranicenom odgovornoscu clan drustva odgovara svojim udjelom.

Udjeli osnivaca drustva s ogranicenom odgovornoscu mogu biti razliciti, a svaki osnivač moze steci samo jedan udio.

Clan 310.

Odredbe ovog zakona o dionickom drustvu primjenjuju se na drustvo s ogranicenom odgovornoscu, ako posebnim odredbama ovog zakona nije drugacije odredjeno.

U drustvu s ogranicenom odgovornoscu koje nema nadzorni odbor njegova ovlastenja vrse clanovi drustva.

2. Osnivacki akt

Clan 311.

Drustvo s ogranicenom odgovornoscu osniva se ugovorom u pismenoj formi koji zakljucuju osnivaci, ciji potpisi se ovjeravaju u skladu sa zakonom.

Kada drustvo s ogranicenom odgovornoscu osniva samo jedan osnivač, osnivacki akt je odluka o osnivanju.

Clan 312.

Ugovor iz clana 311. stav 1. ovog zakona moze potpisati punomocnik osnivaca na osnovu punomoci koja se prilaze ugovoru, a kojom je punomocnik izricito ovlasten za taj posao i na kojoj je potpis vlastodavca ovjeren zakonom.

Clan 313.

Osnivacki akt drustva s ogranicenom odgovornoscu obavezno sadrzi:

1) ime i prezime i adresu prebivalista ili firmu i sjediste osnivaca;

- 2) firmu, sjediste i djelatnost drustva;
- 3) iznos osnovnog kapitala drustva, iznos uloga u novcu, opis i vrijednost uloga u stvarima i pravima, broj i visina udjela clanova;
- 4) prava i obaveze clanova drustva;
- 5) postupak u slucaju kada neko od osnivaca ne uplati svoj ulog do ugovorenog roka ili ne ispuni drugu obavezu;
- 6) nacin izmirenja troskova osnivanja drustva;
- 7) imenovanje lica ovlastenih za vodjenje poslovanja i zastupanje drustva i prijavu za upis osnivanja drustva u sudski registar;
- 8) posljedice neuspjelog osnivanja;
- 9) posebnu odredbu ako se drustvo osniva na odredjeno vrijeme.

3. Osnovni kapital

Clan 314.

Osnovni kapital drustva s ogranicenom odgovornoscu s vise osnivaca iznosi najmanje 10.000 (deset hiljada) KM, a s jednim osnivacom najmanje 2.000 (dvije hiljade) KM, ako drugim zakonom nije odredjeno drugacije.

Vrijednost pojedinacnog uloga ne moze biti manja od 2.000 (dvije hiljade) KM.

Ulozi u novcu ne mogu zajedno biti manji od iznosa iz stava 1. ovog clana.

Ulozi u stvarima i pravima moraju biti u cijelosti uneseni u drustvo do dana podnosenja prijave za upis osnivanja drustva u sudski registar, tako da drustvo moze njima trajno i slobodno raspolagati.

Do dana podnosenja prijave za upis osnivanja drustva u sudski registar mora biti uplacena najmanje polovina uloga u novcu, ali ne manje od iznosa iz stava 1. ovog clana.

Clan 315.

Osnivackim aktom moze se odrediti i obaveza clana da u korist drustva izvrši odredjenu cinidbu cija vrijednost se moze novcano izraziti.

U slucaju iz stava 1. ovog clana, osnivackim aktom se moraju odrediti vrsta, sadrzaj i rok cinidbe, kriteriji za odredjivanje njene vrijednosti i ugovorna kazna do visine vrijednosti cinidbe, za slucaj neispunjenja ili neurednog ispunjenja cinidbe.

Clan 316.

Troskove osnivanja drustva snose osnivaci srazmjerno svojim udjelima, ako ugovorom nije odredjeno drugacije.

Troskovi osnivanja ne mogu biti placeni iz osnovnog kapitala, niti se mogu kao ulog pripisati osnovnom kapitalu.

4. Statut

Clan 317.

Drustvo s ogranicenom odgovornoscu ima statut.

Statut drustva donose osnivaci, u roku odredjenom osnivackim aktom, koji ne moze biti duzi od 60 dana od dana upisa osnivanja drustva u sudski registar.

Statutom drustva obavezno se uredjuje:

- 1) firma i sjediste;
- 2) djelatnost;
- 3) iznos osnovnog kapitala i visina udjela svakog clana;
- 4) vodjenje poslovanja i zastupanje drustva;
- 5) nacin utvrđivanja i diobe dobiti i pokrica gubitka;
- 6) prava i obaveze clanova;
- 7) organizacija drustva;
- 8) upravljanje i nacin donosenja odluka, sastav, nacin imenovanja i razrjesenja, ovlastenja i odgovornosti organa drustva, ako se formiraju;
- 9) nacin informiranja clanova o poslovanju drustva i vodjenja knjige udjela;
- 10) nacin promjene visine osnovnog kapitala;
- 11) nacin pristupanja drustvu i prestanka clanstva u drustvu;
- 12) prestanak drustva;
- 13) postupak izmjena i dopuna statuta.

5. Upis u sudski registar

Clan 318.

Uz prijavu za upis osnivanja drustva s ogranicenom odgovornoscu u sudski registar prilazu se u izvorniku ili ovjerenom prepisu:

- 1) osnivački akt;
- 2) dokaz o izvršenoj uplati uloga u novcu;
- 3) izvještaj o procjeni vrijednosti i isprave o unosu uloga u stvarima i pravima;
- 4) spisak sa ličnim podacima članova uprave i nadzornog odbora, ako se on imenuje, sa njihovim izjavama o prihvatanju dužnosti.

II - PRAVA I OBAVEZE ČLANOVA

1. Uplata uloga

Član 319.

Član društva dužan je u roku i na način određen osnivačkim aktom, statutom i odlukama skupštine društva izvršiti uplatu uloga.

Obaveza iz stava 1. ovog člana ne može se prebiti sa bilo kojim potraživanjem člana prema društvu ili drugim članovima društva, niti se ulog može povući samovoljno.

Član društva koji je kao ulog unio stvari ili prava ne može na njima pridržati nikakvo pravo niti društvu nametnuti ograničenja.

Društvo ne može uplatu uloga odgoditi, ne može člana osloboditi obaveze uplate, niti na ime uplate uloga primiti nešto drugo osim onoga što je ugovoreno.

Član 320.

Član društva koji ne izvrši uplatu uloga u ugovorenom roku dužan je platiti zateznu kamatu određenu ugovorom, i naknaditi društvu i drugim članovima stetu koju pretrpe usljed njegove dočnje.

Uprava društva će člana koji obavezu uplate uloga nije izvršio 60 dana po isteku ugovorenog roka pismeno obavijestiti da je isključen iz društva.

Isključeni član društva gubi sva prava iz udjela i davanja učinjenih na ime uloga, ali ostaje obavezan izvršiti uplatu uloga u cijelosti, zateznih kamata i naknade stete po osnovu neblagovremene uplate.

Društvo može putem suda tražiti ispunjenje obaveze člana društva.

Član 321.

Udio isključenog člana uprava društva može izložiti prodaji ako ga, uz saglasnost isključenog člana, ne otkupi jedan ili više članova društva.

Iz prihoda od prodaje udjela, umanjenog za troškove prodaje udjela, zatezne kamate i naknade stete zbog zadocnjenja i zaostalih uplata uloga, društvo isplaćuje isključenog člana, do iznosa izvršenih uplata.

2. Odgovornost članova i prethodnika

Član 322.

Za iznos koji isključeni član nije uplatio na ime uloga, sa zateznom kamatom zbog zadocnjenja, društvu odgovaraju i prethodnici isključenog člana koji su u knjigu udjela bili upisani kao članovi društva u toku posljednje tri godine prije upućivanja poziva za uplatu isključenom članu.

Društvo će preporučenom posiljkom uputiti neposrednom prethodniku isključenog člana poziv na uplatu u roku od najviše 30 dana, i istovremeno o tom pozivu i roku na isti način obavijestiti ranije prethodnike, koji odgovaraju ukoliko njihovi sljednici na izvrše uplatu.

Prethodnik koji plati zaostali iznos stice udio isključenog člana ako taj udio nije prodat odnosno unovčen u skladu sa odredbama člana 321. ovog zakona.

Član 323.

Uprava društva može po svom izboru provesti prvo postupak iz člana 318., a zatim iz člana 321. ovog zakona ili obrnuto, bez obzira da li je isključeni član tužen, a odgovornost prethodnika smanjuje se za iznos ostvaren prodajom udjela ili tužbom protiv isključenog člana.

Ukoliko udio nije naplaćen u cijelosti postupkom iz stava 1. ovog člana, ili ni jedan od tih postupaka nije pokrenut u roku od šest mjeseci od dana isključenja, razliku do pune vrijednosti udjela isključenog člana dužni su platiti ostali članovi društva u međusobnom srazmjeru njihovih udjela, izuzevši člana koji je udio stekao u skladu sa odredbama člana 320. ovog zakona.

Iznos koji se u slučaju iz stava 2. ovog člana ne može naplatiti od pojedinih članova, naplatiti će se od ostalih članova u međusobnom srazmjeru njihovih udjela.

Ako u slučaju iz stava 2. ovog člana udio nije prethodno prodat, članovi društva sticu pravo na dio dobiti i dio imovine preostale po likvidaciji koji pripada pokrivenom udjelu, srazmjerno ucescu u pokricu iznosa do pune vrijednosti udjela.

Član 324.

Za iznos neplaćenog dijela uloga koji je potreban za namirenje stecajnih povjerilaca, i bez prethodno provedenih postupaka iz čl. 320. i 321. ovog zakona, odgovaraju solidarno članovi društva u stečaju i prethodnici čiji su sljednici u toku posljednje dvije godine prije otvaranja i u toku stečaja bili uredno prijavljeni za upis u knjigu udjela, uz pravo međusobnog regresa za dio izvršene uplate koji prelazi srazmjerno pripadajući iznos obaveze.

Ukoliko se postupak iz čl. 319. do 322. provodi radi izmirenja neblagovremene uplate povećanja osnovnog kapitala, ne odgovaraju oni prethodnici koji su glasali protiv odluke o povećanju osnovnog kapitala ili u vrijeme njenog donosenja nisu bili članovi društva.

3. Udjeli

Clan 325.

Udio clana drustva je srazmjeran ucescu njegovog uloga u osnovnom kapitalu.

Svaki clan drustva ima jedan udio.

Udio clana drustva se povecava kad uplati novi ulog ili stekne udio drugog clana.

Kada clan drustva stekne udio drugog clana, prava trecih lica i posebna prava ili obaveze clana vezane za raniji ili naknadno steceni udio ne obuhvataju ostatak udjela.

Clan 326.

Uprava drustva duzna je voditi knjigu udjela na nacin kojim se osigurava tacna i potpuna evidencija o clanovima drustva i njihovim udjelima.

Uprava drustva duzna je, najkasnije osam dana od dana upisa osnivanja drustva u sudski registar, uspostaviti knjigu udjela u koju obavezno unosi:

- 1) ime i prezime ili firmu i adresu prebivalista ili sjedista clanova drustva,
- 2) vrstu i iznos ugovorenog uloga i uplaceni iznos,
- 3) posebna prava i obaveze vezani za udio.

Punovazan je svaki akt savjesne trece osobe koji je zasnovan na pouzdanju u tacnost upisa u knjigu udjela.

Clan 327.

Uprava drustva duzna je odmah upisati svaku izmjenu podataka upisanih u knjigu udjela.

Uprava drustva duzna je prijaviti za upis u sudski registar promjene u knjizi udjela.

Uprava drustva duzna je svake godine podnijeti sudskom registru spisak clanova drustva sa visinom njihovih ugovorenih i uplacenih uloga, najkasnije 30 dana po isteku zakonom utvrdjenog roka za sacinjavanje godisnjeg obracuna.

4. Prenos udjela

Clan 328.

Udjeli u drustvu su prenosivi.

Prenos udjela vrsi se pismenim ugovorom i nasljedjivanjem.

Udjeli za koje je vezana ugovorena obaveza dodatne cinidbe ni u kom slucaju ne mogu se prenijeti bez izricite pismene saglasnosti drustva.

Clan 329.

Clanovi drustva imaju pravo prece kupnje udjela.

Clan drustva koji prodaje udio duzan je u pismenoj formi preko uprave drustva obavijestiti ostale clanove o cijeni i drugim uslovima prodaje.

Ako niko od clanova u pismenoj formi preko uprave drustva ne prihvati ponudu za kupnju, ili izjavi interes a posao ne bude zakljucen, u roku od 30 dana, clan moze svoj udio prodati trecim licima pod uslovima koji ne mogu biti povoljniji od ponude iz stava 2. ovog clana.

Kada vise clanova drustva izjavi interes za kupnju, a ne postignu sporazum ko ce preuzeti udio ili u kojim omjerima ce vise njih preuzeti udio, ili saglasno izjave da se ne zele medjusobno nadmetati u pogledu cijene, udio ce otkupiti tako sto ce ga podijeliti srazmjerno medjusobnom odnosu njihovih uplacenih uloga.

Clanovi drustva imaju pravo prece kupnje i kada se udio prodaje u izvrsnom postupku.

Clan 330.

Clan drustva ili drustvo moze tuzbom kod suda zahtijevati dozvolu prenosa udjela ako drustvo odbije dati saglasnost za prenos udjela clanu koji je ulog u cijelosti uplatio, ili clan koji je udio ponudio na prodaju bez opravdanog razloga odbije prenijeti udio na lice koje mu drustvo imenuje.

Kada sud donese odluku kojom dozvoljava prodaju udjela, drustvo ima pravo u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke obavijestiti clana da dopusta da , uz iste uslove, dopusta prodaju drugom licu koje je te uslove prihvatilo.

Clan 331.

Kada se udio za ciji prenos je potrebna saglasnost drustva prodaje u izvrsenju ili stecaju, sud je duzan procijeniti udio i obavijestiti drustvo, povjerioce koji su dobili dozvolu prinudnog izvrsenja putem suda i lica kojima prema knjizi udjela pripada neko stvarno pravo na tom udjelu.

Udio ce se prodati po odredbama zakona o izvrsenju ili zakona o stecaju bez saglasnosti drustva, ako drugi clan drustva ili trece lice koje drustvo prihvata ne preuzme udio po isteku 15 dana od dana kada je drustvo obavijesteno za ponudjenu cijenu koja dostize procjenu suda ili visu cijenu preuzimanja.

Clan 332.

Ako su vise lica vlasnici jednog udjela, zajednicki ostvaruju prava i solidarno odgovaraju za obaveze koji se odnose na taj udio.

Ako vlasnici udjela ne odrede zajednickog zastupnika, pravne radnje poduzete od strane drustva prema jednom od njih djeluju prema svima.

Clan 333.

Naslijedjivanje udjela ne moze se ograniciti.

Clan 334.

Udio u društvu može se dijeliti na idealne dijelove i tako prenositi u slučaju naslijeđivanja i prenosa na druge članove društva i drugim slučajevima izričito utvrđenim ugovorom ili statutom, uz pismenu saglasnost društva, ali ne prije isteka jedne godine od dana upisa osnivanja društva u sudski registar.

Clan 335.

Prijenos i prijelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu od trenutka upisa u knjigu udjela.

Ako nije upisan u knjigu udjela, prenos i prijelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu od dana zaključivanja pravnog posla ili pravosnažnosti odluke o naslijeđivanju.

5. Sticanje i zalag vlastitih udjela

Clan 336.

Društvo može steći vlastiti udio koji je u cijelosti uplaćen.

Društvo ne može sticati vlastite udjele na teret osnovnog kapitala.

Clan 337.

Društvo može uzeti u zalag vlastiti udio koji je u cijelosti uplaćen, ako je iznos potraživanja društva u cijelosti osiguran tim zalogom i ako ukupna vrijednost vlastitih udjela uzetih u zalag nije veća od polovine osnovnog kapitala društva.

6. Dobit

Clan 338.

Dobit se dijeli među članovima društva u skladu sa visinom udjela, ako drugačije nije ugovoreno.

Clan 339.

Povrat iznosa isplaćenog članu društva na ime dobiti može se zahtijevati jedino kada usljed isplate dobiti društvo nije u mogućnosti ispuniti obaveze prema trećim licima, i to do iznosa potrebnog za namirenje povjerilaca.

Zahtjev za povrat isplaćene dobiti u smislu stava 1. ovog člana zastarijeva u roku od tri godine od dana isplate.

7. Istupanje i isključenje člana

Clan 340.

Ugovorom ili statutom utvrđuju se uslovi, postupak i posljedice istupanja iz društva.

Clan drustva ima pravo tuzbom kod suda traziti istupanje iz drustva, ako su mu ostali clanovi ili organi drustva prouzrokovali stetu ili je sprijecen da ispunjava svoje obaveze, ili mu drustvo namece nesrazmjerne obaveze.

Clan 341.

Clan moze biti iskljucen iz drustva iz razloga i u postupku koji su unaprijed odredjeni ugovorom ili statutom drustva.

Odluka o iskljucenju dostavlja se clanu u pismenoj formi, uz navodjenje razloga za iskljucenje.

Clan koji je iskljucen iz drustva moze pobijati odluku o iskljucenju tuzbom kod suda u roku od 30 dana od dana kada mu je odluka dostavljena.

Clan 342.

Istupanjem i iskljucenjem iz clanstva u drustvu prestaju prava koja iz tog clanstva proizlaze.

Clan koji je istupio i clan koji je iskljucen ima pravo na nadoknadu trzisne vrijednosti udjela na dan prestanka clanstva.

Ako je ulog clana bio u obliku prava koristenja odredjene stvari, ona ce se vratiti clanu po proteku roka odredjenog ugovorom ili statutom, koji ne moze biti duzi od tri mjeseca.

Po isteku roka iz stava 3. ovog clana, drustvo ima pravo koristiti stvar dok bivsi clan ne ispuni obaveze prema drustvu.

III - UPRAVLJANJE

1. Skupstina drustva

Clan 343.

Drustvo ima skupstinu, koju cine svi clanovi drustva.

Ukupan iznos osnovnog kapitala drustva predstavljen je u skupstini sa 100 glasova, a clan drustva ima broj glasova srazmjeran njegovom udjelu u osnovnom kapitalu drustva.

Ugovorom ili statutom moze se odrediti da se o svim ili pojedinim pitanjima odlucuje bez sazivanja skupstine, pismenim glasanjem.

U slucaju iz stava 3. ovog clana, clanovima drustva se dostavljaju pismeni prijedlozi s obrazlozenjem i ostavlja rok za odgovor najmanje 15 dana, a za clana koji se ne izjasni u pismenom obliku smatra se da je glasao protiv prijedloga.

Skupstina obavezno odlucuje o godisnjem obracunu, raspodjeli dobiti i pokricu gubitka.

U drustvu sa ogranicenom odgovornoscu sa jednim clanom, ovlastenja skupstine vrsi clan drustva.

Clan 344.

Skupstinu drustva saziva:

- 1) uprava;
- 2) clan ili clanovi ciji udjeli cine najmanje desetinu osnovnog kapitala.

Uprava je duzna sazvati skupstinu najmanje jednom godisnje, i u toku godine kada drustvo ostvari gubitak veci od petine osnovnog kapitala prema posljednjem godisnjem obracunu.

Poziv za skupstinu dostavlja se preporucenom posiljkom, najmanje 15 dana prije datuma odrzavanja, ako ugovorom ili statutom drustva nije drugacije odredjeno.

U pozivu se odredjuje dnevni red i dostavljaju materijali za svaku tacku dnevnog reda.

Clan ili clanovi drustva ciji udjeli cine desetinu osnovnog kapitala imaju pravo izvršiti dopunu dnevnog reda, u roku od osam dana od dana prijema poziva za skupstinu.

Clan 345.

Skupstina moze odlucivati ako su, licno ili putem punomocnika, zastupljeni clanovi ciji udjeli cine polovinu osnovnog kapitala drustva.

Ako nije postignut kvorum iz stava 1. ovog clana, skupstina se saziva sa istim dnevnim redom najkasnije za 15 dana od prvobitno zakazanog dana odrzavanja.

U slucaju iz stava 2. ovog clana skupstina moze odlucivati ako su zastupljeni udjeli koji cine petinu osnovnog kapitala drustva.

Clan 346.

Clan drustva ima pravo pobijati odluku skupstine protiv koje je glasao, tuzbom kod nadleznog suda u roku od 30 dana od dana donosenja odluke.

2. Uprava drustva

Clan 347.

Poslovanje drustva vodi i drustvo zastupa uprava.

Upravu cine jedno ili vise lica, koja ne moraju biti clanovi drustva, imenovanih na nacin i za period utvrdjen osnivackim aktom ili statutom drustva.

Kada uprava ima vise clanova, osnivackim aktom ili statutom se uredjuju njihova ovlastenja i odgovornosti.

3. Nadzor

Clan 348.

Ugovorom ili statutom može se odrediti da društvo s ograničenom odgovornošću ima nadzorni odbor.

Nadzorni odbor obavezno je imati društvo koje ima više od deset članova i društvo koje ima osnovni kapital u iznosu većem od 1,000.000 KM i najmanje dva člana.

Član 349.

Član društva koje nema nadzorni odbor ima pravo da neposredno nadzire poslovanje društva, poslovne knjige i spise, zalihe i blagajničko poslovanje i sacini bilans društva za svoje potrebe.

4. Zastita prava manjine i revizija

Član 350.

Član ili grupa članova društva čiji udjeli čine desetinu osnovnog kapitala mogu tražiti od suda da odredi vanjskog revizora.

Sud će imenovati revizora ako predlagaci učine vjerovatnim da je učinjena ozbiljna povreda zakona, ugovora ili statuta društva.

Naknadu troškova revizije dužni su predujmiti predlagaci, ako sud ne odredi da društvo uplati predujam.

Član 351.

Član društva koji je tražio reviziju ne može u toku revizije prenijeti svoj udio bez saglasnosti društva.

Član 352.

Revizor dostavlja izvještaj sudu.

Ako se strane drugacije ne dogovore, visinu naknade revizora određuje sud.

Član 353.

Sud može, na osnovu nalaza revizije, naložiti društvu da u određenom roku održi skupstinu koja će razmotriti izvještaj revizora.

Član 354.

Član društva ima pravo tražiti da društvo podnese zahtjev prema članovima uprave i nadzornog odbora za naknadu štete prouzrokovane povredom zakona, ugovora ili statuta društva.

Kada je u društvu odbijen prijedlog da se podnese zahtjev za naknadu štete prema članovima uprave i nadzornog odbora ili ako o takvom prijedlogu nije blagovremeno odlučeno, član

društva ima pravo tužbom kod suda zahtijevati naknadu štete društvu, u roku od 90 dana od dana kada je prijedlog odbijen ili od kada je propusteno donošenje odluke.

U toku spora iz stava 1. ovog člana, tužitelji ne mogu bez saglasnosti društva raspolagati svojim udjelima.

IV - POVEĆANJE I SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA

1. Povećanje osnovnog kapitala

Član 355.

Osnovni kapital povećava se na osnovu odluke skupštine društva s ograničenom odgovornošću, uplatom ili unosjenjem novih uloga.

Članovi društva imaju pravo prvenstva uplate novih uloga, u srazmjeri svojih udjela u osnovnom kapitalu, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o povećanju osnovnog kapitala, ako osnivačkim aktom ili statutom nije drugačije određeno.

Lice koje pristupa društvu, potpisuje izjavu da prihvata sve obaveze i prava utvrđene ugovorom i statutom.

Član 356.

Povećanje osnovnog kapitala iz rezervi može se vršiti ako finansijski izvještaj i izvještaj revizora za posljednju poslovnu godinu utvrđuju da nema nepokrivenog gubitka.

Povećanje osnovnog kapitala društva iz rezervi vrši se povećanjem nominalnih iznosa udjela.

2. Smanjenje osnovnog kapitala

Član 357.

Osnovni kapital društva može se smanjiti odlukom skupštine društva, u skladu sa ovim zakonom, osnivačkim aktom i statutom društva, ali ne ispod iznosa iz člana 314. ovog zakona.

Član 358.

Odluku o smanjenju osnovnog kapitala društvo je dužno dostaviti sudskom registru i objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH".

Oglasom iz stava 1. ovog člana, društvo obavještava povjerioce da je spremno izmiriti obaveze ili za njih dati osiguranje.

Član 359.

Po proteku objavljenog roka za prijavu povjerilaca, podnosi se prijava za upis smanjenja osnovnog kapitala u sudski registar.

Član 360.

Isplata razlike vrijednosti udjela članovima društva po osnovu smanjenja osnovnog kapitala može se vršiti nakon upisa smanjenja u sudski registar.

Od dana upisa smanjenja osnovnog kapitala u sudski registar prestaju obaveze uplate preostalih neuplaćenih uloga.

V - PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUSTVA

1. Promjena oblika

Član 361.

Društvo s ograničenom odgovornošću može promijeniti oblik u dioničko društvo, na osnovu odluke skupštine donesene dvotrecinskom većinom glasova svih članova društva.

Na osnovu odluke iz stava 1. ovog člana, članovi stiču dionice dioničkog društva srazmjerno njihovom udjelu u osnovnom kapitalu društva s ograničenom odgovornošću.

Dioničko društvo nastalo promjenom oblika društva s ograničenom odgovornošću mora imati osnovni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

Član 362.

Uprava društva s ograničenom odgovornošću podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje promjene oblika u dioničko društvo, uz koji prilaze odluku skupštine o promjeni oblika i ugovor s Registrom.

Komisija je dužna donijeti odluku najkasnije 60 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1. ovog člana.

Na osnovu odluke Komisije o odobrenju promjene oblika, izvršit će se upis promjene oblika društva u sudski registar.

2. Pripajanje i spajanje

Član 363.

Društvo s ograničenom odgovornošću može se spojiti s drugim društvom s ograničenom odgovornošću ili dioničkim društvom ili se pripojiti jednom od njih, ali ne prije isteka dvije godine od dana upisa društva u sudski registar.

Član 364.

Imovinom spojenih društava upravljat će se posebno, tako da je u odnosu spojenih društava i odnosu prema povjeriocima odvojeno predstavljena imovina svakog od spojenih dioničkih društava.

Društvo sljednik je dužno, prema sopstvenoj procjeni, tri puta, u razmacima ne kraćim od 15 ni dužim od 30 dana, objaviti da napušta odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava i

pozvati povjerioce da, najkasnije sest mjeseci od trece objave, drustvu sljednika prijave potrazivanja nastala prije upisa spajanja u sudski registar.

Odvojeno upravljanje imovinom sojenih drustava ne smije se napustiti prije isteka roka iz stava 2. ovog clana i ispunjavanja obaveza prema povjeriocima, koji su od drustva sljednika zahtijevali isplatu ili obezbjedjenje potrazivanja.

3. Prestanak drustva

Clan 365.

Drustvo s ogranicenom odgovornoscu prestaje, u skladu sa zakonom i statutom:

- 1) spajanjem, pripajanjem i podjelom;
- 2) odlukom skupstine;
- 3) odlukom suda; i
- 4) stecajem.

U drustvu s ogranicenom odgovornoscu s jednim clanom odluku o prestanku donosi clan drustva.

Clan 366.

Odluka o prestanku drustva s ogranicenom odgovornoscu dostavlja se registarskom sudu, najkasnije osam dana od dana donosenja.

Clan 367.

Drustvo s ogranicenom odgovornoscu prestaje odlukom suda:

- 1) po tuzbi jednog ili vise povjerilaca cija dospjela a neizmi-rena potrazivanja premasuju polovinu osnovnog kapitala drustva;
- 2) ako skupstina drustva nije odrzana osam mjeseci od isteka roka za izradu godisnjeg obracuna;
- 3) kada se i poslije izricanja kazni nastavljaju povrede zakona i drugih propisa kojim se ugrozavaju interesi povjerilaca;
- 4) kada se stecaj zavrshi diobom stecajne imovine,
- 5) ako stecaj nije pokrenut jer imovina drustva nije dovoljna za pokrice troskova stecajnog postupka ili se stecaj obustavi zbog nedovoljne imovine.

Odluka suda upisuje se po sluzbenoj duznosti u i sudski registar.

4. Likvidacija

Clan 368.

Kada drustvo s ogranicenom odgovornoscu prestane na osnovu odluke skupstine ili odluke suda, pokrece se postupak likvidacije.

U slucaju prestanka drustva na osnovu odluke skupstine, likvidaciju provodi uprava drustva, a u slucaju prestanka na osnovu odluke suda, likvidatora imenuje sud.

Likvidatora drustva s ogranicenom odgovornoscu s jednim clanom imenuje sud.

Clan 369.

Od dana donosenja odluke o prestanku, organi drustva s ogranicenom odgovornoscu rade u skladu sa odredbama zakona kojim se uredjuje postupak likvidacije.

Sud moze postaviti skrbnika drustva, koji obavlja poslove vezane za likvidaciju, a organi drustva postupaju samo po nalogu i uz saglasnost skrbnika.

Clan 370.

Uprava ili likvidator drustva s ogranicenom odgovornoscu duzni su objaviti najmanje u jednom domacem dnevnom listu da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donosenja odluke iz clana 368. ovog zakona, u razmacima od 15 do 30 dana.

Obavjestenjem iz stava 1. ovog clana, uprava ili likvidator drustva duzni su pozvati povjerioce da prijave potrazivanja, najkasnije sest mjeseci od dana posljednjeg objavljivanja.

Obavjesteenje iz stava 1. ovog clana, uprava ili likvidator drustva duzni su uputiti poznatim povjeriocima pojedinačno.

Clan 371.

Likvidator je duzan, najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije, saciniti i podnijeti skupstini na odobrenje pocetni likvidacioni bilans.

Skupstina drustva s ogranicenom odgovornoscu duzna je istovremeno sa odobrenjem pocetnog likvidacionog bilansa razrijesiti nadzorni odbor i upravu.

Likvidator je duzan na kraju svake poslovne godine skupstini drustva podnijeti bilans stanja i bilans uspjeha i izvjestaj o toku likvidacije.

Clan 372.

Likvidator je duzan okoncati tekuce poslove drustva s ogranicenom odgovornoscu, naplatiti potrazivanja, unovciti ostalu imovinu i izmiriti obaveze drustva.

Od clanova drustva koji udjele nisu platili u cjelini, likvidator ce naplatiti dio srazmjern obavezama drustva.

Clan 373.

Likvidator je dužan deponovati na posebnom računu novac potreban za izmirenje:

- 1) poznatih obaveza za koje se povjerioci nisu prijavili;
- 2) obaveza koje nisu dospjele;
- 3) spornih obaveza.

Po isteku godine dana od trećeg objavljivanja obavještenja iz člana 370. stav 1. ovog zakona, iz imovine preostale nakon izdvajanja iznosa iz stava 1. ovog člana, isplaćuju se članovi društva s ograničenom odgovornošću, u skladu sa osnivačkim aktom i statutom.

Ako imovina društva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplaćenih uloga, imovina se dijeli članovima društva srazmjerno udjelima.

Likvidator je dužan deponovati na posebnom računu pripadajuće iznose iz st. 2. i 3. ovog člana koji članovima društva nisu isplaćeni.

Član 374.

Likvidator je dužan nakon provedenih radnji iz čl. 372. i 373. ovog zakona sazvati skupštinu društva s ograničenom odgovornošću i podnijeti završni obračun.

Nakon sacinjavanja završnog obračuna, likvidator je dužan podnijeti prijavu za upis prestanka društva u sudski registar.

SESTI DIO:

KAZNENE ODREDBE

Član 375.

Za privredni prijestup kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 70.000 KM
Društvo koje:

- 1) obavlja djelatnost protivno odredbama člana 7. ovog zakona;
- 2) nema stvarno sjedište prema sjedištu upisanom u sudski registar ili ne prijavi promjenu sjedišta za upis u sudski registar;
- 3) ima ili koristi firmu protivno odredbama čl. 12. do 17. i čl. 20. ovog zakona;
- 4) ne prijavi za upis u sudski registar podatke i promjene podataka u skladu sa odredbama čl. 52. do 55. i čl. 58. i 59. ovog zakona;
- 5) poveća osnovni kapital protivno odredbama člana 132. ovog zakona;
- 6) odobri ili prima uplate dionica u ratama protivno odredbama člana 135. ili oslobodi upisnika obaveze plaćanja upisanih dionica protivno odredbi člana 136. ovog zakona;

- 7) poveća osnovni kapital emisijom novih dionica protivno odredbi člana 141. ovog zakona;
- 8) utvrdi pravo prece kupnje dionica nove emisije ili omogući sticanje dionica nove emisije po osnovu tog prava protivno odredbi člana 146. ovog zakona;
- 9) ograniči ili oduzme pravo prece kupnje dionica nove emisije protivno odredbama čl. 149. do 151. ovog zakona;
- 10) poveća nominalnu vrijednost dionica ili emituje besplatne dionice protivno odredbama čl. 152. do 154. ovog zakona,
- 11) poveća osnovni kapital iz vlastitih sredstava protivno odredbama čl. 160. do 164. ovog zakona;
- 12) ne plati iz vlastitih sredstava razliku između cijene i nominalne vrijednosti dionica u skladu sa odredbama člana 165. ovog zakona;
- 13) smanjenem osnovnog kapitala ugrozi izvršavanje obaveza prema povjeriocima, protivno odredbama člana 169. ovog zakona;
- 14) vrši isplate po osnovu smanjenja osnovnog kapitala ili odustane od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cjelini placena, prije upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata, protivno odredbama člana 171. ovog zakona;
- 15) ne obavijesti povjerioce o smanjenju osnovnog kapitala, u skladu sa odredbama čl. 172. i 173. ovog zakona;
- 16) vrši otkup dionica protivno odredbi člana 173. stav 3. ovog zakona;
- 17) vrši smanjenje osnovnog kapitala protivno odredbama člana 175. ovog zakona;
- 18) ne isplati povučene dionice u roku iz člana 178. stav 2. ovog zakona;
- 19) ne otkupi ponudjene dionice u skladu sa odredbama čl. 181. i 182. ovog zakona;
- 20) poveća osnovni kapital prije izvršenog upisa smanjenja osnovnog kapitala, protivno odredbi člana 187. ovog zakona;
- 21) ne vrši izdvajanje u fond rezervi u skladu sa odredbama čl. 188. i 189. ovog zakona;
- 22) koristi fond rezervi protivno odredbama člana 190. ovog zakona;
- 23) ne vodi knjigu dionicara u skladu sa odredbama čl. 197. i 198. ovog zakona ;
- 24) dionice i privremenice emitovane umjesto poništenih prodaje protivno odredbama člana 203. ovog zakona;
- 25) donese odluku o isplati protivno odredbama člana 207. stav 1. ovog zakona;

- 26) ne omogući dioničaru ili ponudniku uvid u isprave u skladu sa odredbama čl. 216. i 247. ovog zakona;
- 27) direktno ili indirektno upise vlastite dionice ili stekne vlastite dionice protivno odredbama čl. 225. do 227. ovog zakona;
- 28) daje ili garantira avanse, zajmove i kredite protivno odredbi člana 237. ovog zakona;
- 29) ne čuva isprave u skladu sa odredbom člana 254. stav 1. ovog zakona;
- 30) ima nadzorni odbor sastavljen protivno odredbama člana 260. ovog zakona;
- 31) ne osigura odvojeno upravljanje imovinom spojenog ili pripojenog društva u skladu sa odredbama člana 364. ovog zakona;
- 32) ne vodi knjigu udjela u skladu sa odredbama čl. 326. i 327. ovog zakona;
- 33) nema nadzorni odbor u slučajevima iz člana 348. stav 2. ovog zakona;
- 34) ne održi skupstinu po nalogu suda u slučaju iz člana 353. ovog zakona;
- 35) poveća osnovni kapital protivno odredbama člana 356. ovog zakona,
- 36) odluku o smanjenju osnovnog kapitala ne dostavi sudskom registru ili ne objavi, u skladu sa odredbama člana 358. ovog zakona.

Član 376.

Za privredni prijestup iz člana 375. ovog zakona kaznit će se i odgovorno lice u društvu novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM.

Član 377.

Za privredni prijestup kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM predsjednik i članovi nadzornog odbora društva koji:

- 1) ne sazove skupstinu u slučaju iz člana 193. stav 1. ovog zakona;
- 2) ne prijavi nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slučaju iz člana 214. ovog zakona;
- 3) ne obavijesti dioničare o sticanju vlastitih dionica, u skladu sa odredbama čl. 227. i 233. ovog zakona;
- 4) ne objavi obavještenje o prijedlozima dioničara u skladu sa odredbama člana 243. ovog zakona;
- 5) ne objavi obavještenje o ponovnom sazivanju skupstine u skladu sa odredbama člana 245. ovog zakona;
- 6) ne sazove skupstinu radi razmatranja godišnjeg finansijskog izvještaja, u roku iz člana 248. stav 2. ovog zakona;
- 7) ne sazove skupstinu radi ponovnog odlučivanja u skladu sa članom 252. ovog zakona;
- 8) postupaju protivno odredbama člana 270. ovog zakona.

Clan 378.

Za privredni prijestup kaznit ce se novcanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM direktor i clan uprave drustva koji:

- 1) ne prijavi nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slucaju iz clana 214. ovog zakona;
- 2) ne prijavi nadzornom odboru finansijski interes ili sudjeluje u poslovnom odnosu, protivno odredbama clana 279. ovog zakona.
- 3) u roku ne postupi po odredbama cl. 382. i 383. ovog zakona.

Clan 379.

Za privredni prijestup kaznit ce se novcanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM lice koje:

- 1) u drustvu osnuje ili organizuje osnivanje organizacija, ili provodi aktivnosti protivno odredbama clana 37. ovog zakona;
- 2) kao likvidator postupa protivno odredbama cl. 75. do 77. ovog zakona.

Clan 380.

Za prekršaj kaznit ce se samostalni poduzetnik/obrtnik koji ne postupi po clanu 4. ovog zakona, novcanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM.

SEDMI DIO:

PRIJELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Clan 381.

Zakon kojim se uredjuje postupak upisa drustava u sudski registar uskladit ce se sa odredbama ovog zakona u roku od 60 dana od pocetka primjene ovog zakona.

Clan 382.

Preduzeca koja su upisana u sudski registar na dan stupanja na snagu ovog zakona duzna su oblik, firmu, osnovni kapital, osnivački akt i statut uskladiti sa odredbama ovog zakona i podnijeti prijavu za upis u sudski registar promjena po tom osnovu najkasnije sest mjeseci od dana pocetka primjene ovog zakona.

Clan 383.

Preduzeca koja se privatiziraju u skladu sa Zakonom o privatizaciji preduzeca ("Sluzbene novine Federacije BiH", broj 27/97), duzna su oblik, firmu, osnovni kapital i statut uskladiti sa odredbama ovog zakona najkasnije 60 dana od donosenja rjesenja iz clana 38. Zakona o privatizaciji preduzeca o odobrenju upisa izvršene privatizacije u registar.

Clan 384.

Dionicka drustva duzna su, uz prijavu za upis u sudski registar uskladjenog statusa u smislu odredaba cl. 382. i 383. ovog zakona, prilozi iz Registra emitenata kod Komisije.

Clan 385.

Registarski sud ce po sluzbenoj duznosti donijeti i objaviti u "Sluzbenim novinama Federacije BiH" odluku o prestanku preduzeca koje u roku iz cl. 382. i 383. ovog zakona ne podnese prijavu za upis u sudski registar uskladjivanja statusa sa odredbama ovog zakona. Na zahtjev povjerilaca, podnesen u pismenom obliku najkasnije 60 dana od dana objavljivanja odluke iz stava 1. ovog clana, registarski sud ce pokrenuti postupak likvidacije preduzeca u skladu s odredbama ovog zakona.

Clan 386.

Danom pocetka primjene ovog zakona, prestaje da vazi Zakon o preduzecima ("Sluzbene novine Federacije BiH", br. 2/95 i 8/96), izuzev cl. 157. i 158. koji ce se primjenjivati do donosenja odgovarajuceg propisa, a najduze sest mjeseci, racunajuci od dana pocetka primjene ovog zakona.

Clan 387.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sluzbenim novinama Federacije BiH", a primjenjuje se nakon isteka 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Izuzetno od stava 1. ovog clana, ovaj zakon primjenjuje se danom stupanja na snagu na Registar vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine, osnovan posebnim zakonom i na drustva za upravljanje fondovima i investicijske fondove, ukljucujuci privatizacijska drustva i privatizacijske fondove, osnovane u skladu s posebnim zakonom.

Predsjedavajuci
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Mato Zovko, s. r.

Predsjedavajuci
Predstavnickog doma
Parlamenta Federacije BiH
Enver Kreso, s. r.